

แนวทางปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูป่าไม้

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

คำนำ

เอกสารฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ทั้งระดับผู้บริหารและหน่วยปฏิบัติงานภาคสนาม สามารถดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งได้รวบรวมเอกสารแบบฟอร์ม แนวทาง และวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงานพื้นฟูป่าไม้ให้เป็นฉบับปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของต้นไม้ให้แก่พื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้กลับคืนสภาพป่าที่สมบูรณ์ สามารถรักษาไว้ซึ่งระบบนิเวศตามธรรมชาติของประเทศไทยและระดับโลกต่อไป

สำนักส่งเสริมการปลูกป่าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะสามารถอำนวยความสะดวก สร้างความรู้ ความเข้าใจ และเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกท่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะผู้จัดทำ

กุมภาพันธ์ 2567

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 แนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูป่า (ภาคสนาม)	1
1. การสำรวจพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม	1
1.1 สำรวจพื้นที่	1
1.2 ประเมินความเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้	1
1.3 กำหนดวิธีการฟื้นฟูป่า	2
2. การจัดทำรายงานผลการสำรวจพื้นที่	2
2.1 จัดประชุมประชาคมราษฎร	2
2.2 จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่	2
2.3 จัดทำรายงานการสำรวจเบื้องต้น	3
2.4 จัดทำแผนการปฏิบัติงานในการปลูกสร้างสวนป่าและบำรุงป่า	3
3. กิจกรรมสำหรับการปฏิบัติงานปลูกป่า	17
3.1 จัดหาหรือจัดเตรียมกล้าไม้	17
3.2 จัดเตรียมพื้นที่	18
3.3 การขนส่ง การปลูก และการดูแลกล้าไม้	20
3.4 การป้องกันไฟป่า	21
3.5 สำนักงานชั่วคราว	21
3.6 การมีส่วนร่วม	22
4. กิจกรรมสำหรับการปฏิบัติงานบำรุงรักษาป่า	22
4.1 การบำรุงรักษาป่าปีที่ 2 - 6	22
4.2 การบำรุงรักษาป่าปีที่ 7 - 10	22
5. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	23
6. การรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายเงิน	23
6.1 จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ	23
6.2 การจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ	24
ส่วนที่ 2 แนวทางการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่เพื่ออนุมัติแผนและงบประมาณ	52
1. แผนงานและงบประมาณ	52
1.1 เงินงบประมาณ	52
1.2 เงินนอกงบประมาณ	52
2. การจัดทำ/เสนอแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินในการปลูกป่า	52
2.1 แผนงานงบประมาณปกติ	53
2.2 แผนงานบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	54
2.3 แผนงานเงินนอกงบประมาณ	57
2.4 แผนงานเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน	60
2.5 การพิจารณาอนุมัติแผนงานและงบประมาณ และการออกคำสั่งปฏิบัติงาน	63
2.6 การประชุมซักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติงานปลูกป่า	63
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	66
ภาคผนวก	67

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 - 2 ตัวอย่างแบบรายงานการประชุมประชาคมราษฎร	5 - 6
ภาพที่ 3 ตัวอย่างแบบรายงานการประชุมคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่	7
ภาพที่ 4 ตัวอย่างแบบรายงานภาพประกอบการจัดประชุมคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่	8
ภาพที่ 5 ตัวอย่างแบบฟอร์มรายงานผลการสำรวจพื้นที่เพื่อการฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อเสนอขอรับงบประมาณ	9
ภาพที่ 6 - 9 ตัวอย่างแบบรายงานผลการสำรวจเบื้องต้น	10 - 13
ภาพที่ 10 - 12 ตัวอย่างแผนการปฏิบัติงานในการปลูกสร้างสวนป่าและบำรุงป่า	14 - 16
ภาพที่ 13 ตัวอย่างหลักเขตแปลงฟื้นฟูป่าไม้	18
ภาพที่ 14 ตัวอย่างป้ายประจำแปลงฟื้นฟูป่าไม้	19
ภาพที่ 15 การจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ	25
ภาพที่ 16 - 41 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน	26 - 51
ภาพที่ 42 ขั้นตอนจัดทำแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	56
ภาพที่ 43 - 44 ขั้นตอนการจัดทำแผนงานเงินนอกงบประมาณบัญชีเงินฝากเพื่อบูรณะทรัพยากรสิน รหัส 00770	58 - 59
ภาพที่ 45 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน แผนงานเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน	60
ภาพที่ 46 ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณเบิกจ่ายแทนกัน	62
ภาพที่ 47 แนวทางการเสนอแผนเพื่อพิจารณาการของบประมาณ	64
ภาพที่ 48 ขั้นตอนการปฏิบัติงานปลูกฟื้นฟูสภาพป่า	65

ส่วนที่ 1

แนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูป่า (ภาคสนาม)

การฟื้นฟูป่าไม้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต้องการให้ป่าไม้ที่มีสภาพเสื่อมโทรมสามารถฟื้นตัวและมีความสมบูรณ์ มีโครงสร้าง องค์ประกอบ และการทำหน้าที่ทางด้านนิเวศได้ดังเดิม การฟื้นฟูป่าไม้สามารถ ดำเนินการได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานฟื้นฟูป่าไม้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้อง มีแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงานฟื้นฟูป่าไม้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานให้เป็นไป ตามหลักวิชาการป่าไม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การสำรวจพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม

1.1 สำรวจพื้นที่

การสำรวจพื้นที่ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ซึ่งข้อมูลที่ จำเป็นจากการสำรวจ ได้แก่ ความเสื่อมโทรมของป่าไม้ ขอบเขตและขนาดพื้นที่ การสำรวจข้อมูลพื้นที่ป่าไม้เบื้องต้น ต้องอาศัยความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาการป่าไม้ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวิชาชีววิทยาและนิเวศวิทยาป่าไม้ โดยศึกษาได้จากหนังสือ หรือเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับสังคมพืชของประเทศไทย (อุทิศ กุญอินทร์, 2541) (ภาคผนวก 1) จะช่วยให้สามารถระบุชนิดของป่าไม้ ประเมินความสมบูรณ์ หรือความเสื่อมโทรม เข้าใจลักษณะ โครงสร้างและองค์ประกอบของป่าไม้แต่ละชนิด การสำรวจข้อมูลพื้นที่ป่าไม้เบื้องต้นสามารถอาศัยเทคโนโลยี ทางด้านสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยี ดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายไม่สูง มากนัก สามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย โดยเจ้าหน้าที่ (หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าฯ) จะเป็นผู้ดำเนินการ สำรวจคัดเลือกพื้นที่ที่เคยมีการบุกรุกทำลาย และพื้นที่ป่าต้นน้ำ เสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชัน

1.2 ประเมินความเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้

เมื่อได้ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่แล้วให้ทำการประเมินระดับความเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้ภายในขอบเขต พื้นที่ที่กำหนด โดยการเปรียบเทียบกับลักษณะของป่าไม้ชนิดเดียวกันซึ่งมีสภาพสมบูรณ์ทั้งทางด้านโครงสร้าง องค์ประกอบ การทำหน้าที่ทางด้านนิเวศของป่าไม้ชนิดนั้น ๆ และลักษณะภูมิประเทศเพื่อนำไปกำหนดวิธีการ ฟื้นฟูป่าไม้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่นั้น ๆ และลักษณะภูมิประเทศเพื่อนำไปกำหนดวิธีการฟื้นฟูป่าไม้ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งการประเมินความเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) ระดับ 1 เสื่อมโทรมอย่างสิ้นเชิง

ลักษณะภูมิประเทศเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โครงสร้าง องค์ประกอบ และการทำหน้าที่ทางด้าน ระบบนิเวศของป่าไม้ถูกทำลายไปอย่างสิ้นเชิง อาจกล่าวได้ว่า ไม่มีร่องรอยของการเป็นป่าไม้เหลืออยู่เลย ป่าไม้ไม่อาจฟื้นตัวได้ เช่น พื้นที่เหมืองร้าง เขตเมือง เป็นต้น

2) ระดับ 2 เสื่อมโทรมมาก

ลักษณะภูมิประเทศไม่มีการเปลี่ยนแปลง แต่โครงสร้าง องค์ประกอบและการทำหน้าที่ทางด้าน ระบบนิเวศของป่าไม้เปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง ป่าไม้สามารถฟื้นตัวได้แต่ต้องใช้เวลาาน เช่น พื้นที่ทำการเกษตร ชุมชน เป็นต้น

3) ระดับ 3 เสื่อมโทรมน้อย

ลักษณะภูมิประเทศไม่มีการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างและองค์ประกอบของป่าไม้มีอยู่เหมือนเดิม แต่ไม่สมบูรณ์ ทำให้คุณภาพการทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงไป หรือลดระดับลงจากเดิมป่าไม้สามารถฟื้นตัวได้ ในระยะเวลาไม่นาน เช่น ป่าไม้ที่มีการตัดไม้บางชนิดไปใช้ประโยชน์มากเกินไปป่ารุ่นสองที่กำลังฟื้นตัว เป็นต้น

1.3 กำหนดวิธีการฟื้นฟูป่า

การฟื้นฟูป่าไม้สามารถดำเนินการได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ อาทิ ระดับความเสื่อมโทรม สาเหตุที่ทำให้ป่าไม้เสื่อมโทรม งบประมาณ แรงงาน การคมนาคม เครื่องมือและอุปกรณ์ การสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น โดยอาศัยระดับความเสื่อมโทรมของป่าไม้เป็นปัจจัยหลัก สามารถแบ่งวิธีการฟื้นฟูป่าไม้ได้ดังนี้

1) การกู้คืนป่าไม้ (Forest Reclamation) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีป่าไม้ปกคลุมพื้นที่โดยไม่ว่าป่าไม้นั้นจะเป็นชนิดเดิมหรือไม่ เหมาะสำหรับพื้นที่ที่มีความเสื่อมโทรมอย่างสิ้นเชิง ดำเนินการโดยเริ่มต้นจากการปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะสำหรับการหยั่งรากและตั้งตัวของกล้าไม้ ใช้วัสดุคลุมดิน พันธุ์ไม้ที่จะนำไปปลูกเป็นลำดับแรก ต้องเจริญเติบโตเร็ว ทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่วิกฤต แล้วจึงปลูกพันธุ์ไม้ท้องถิ่นตามและต้องใช้วิธีการทางวนวัฒนพิเศษ เช่น การให้น้ำ การใส่ปุ๋ย เป็นต้น

2) การฟื้นฟูป่าไม้ (Forest Rehabilitation) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ป่าไม้ชนิดเดิมฟื้นตัว แต่อาจมีโครงสร้างและองค์ประกอบไม่สมบูรณ์เหมือนเดิม ใช้สำหรับพื้นที่ที่มีความเสื่อมโทรมน้อยและเสื่อมโทรมมาก ดำเนินการโดยนำพันธุ์ไม้ที่เคยมีอยู่ในป่าไม้ชนิดเดิมไปปลูก หรือการส่งเสริมให้พันธุ์ไม้ที่มีอยู่ในพื้นที่สามารถกระจายพันธุ์ได้มากขึ้น เพื่อให้พื้นที่นั้นกลับไปเป็นป่าไม้เหมือนเดิม สามารถแบ่งได้ ดังนี้

2.1) การปลูกป่า (Reforestation) เป็นการนำพันธุ์ไม้ที่เป็นองค์ประกอบของป่าไม้บริเวณนั้นกลับไปปลูกในพื้นที่ป่าไม้ที่มีความเสื่อมโทรมมาก แต่ยังคงมีลักษณะภูมิประเทศเหมือนเดิม พันธุ์ไม้ที่จะนำไปปลูกต้องเป็นองค์ประกอบหลักของป่าไม้ชนิดนั้น ๆ สามารถเพาะขยายพันธุ์ได้ง่าย เจริญเติบโตเร็วมีอัตราการรอดตายสูง และจะต้องปลูกต้นไม้หลายชนิดคละกันเพื่อให้มีลักษณะโครงสร้างของป่าไม้เหมือนเดิม เช่น การปลูกป่าตามโครงการฟื้นฟูป่าตามมาตรา 25 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และพื้นที่ที่ถูกบุกรุก

2.2) การปลูกเสริมป่า (Enrichment Planting) เป็นการนำพันธุ์ไม้ที่เป็นองค์ประกอบหลักของป่าไม้ไปปลูกเสริม เพื่อให้องค์ประกอบและโครงสร้างของป่าไม้สมบูรณ์มากขึ้น

2.3) การส่งเสริมการสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ (Assisted Natural Regeneration) เป็นการดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้พันธุ์ไม้ที่มีอยู่ และเป็นองค์ประกอบของป่าไม้สามารถสืบพันธุ์ได้เองตามธรรมชาติ เช่น การกำจัดวัชพืชเพื่อให้เมล็ดไม้ตกถึงพื้นดิน และเพื่อให้กล้าไม้สามารถเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่ เป็นต้น

2.4) การป้องกันกำจัดภัยคุกคาม (Passive Restoration) เป็นการดำเนินการเพื่อไม่ให้ป่าไม้เสื่อมโทรมไปมากกว่าที่เป็นอยู่ และส่งเสริมให้ป่าไม้สามารถพัฒนาและฟื้นตัวให้มีความสมบูรณ์ได้ต่อไป เช่น การป้องกันไฟป่า การป้องกันไม่ให้มีการลักลอบตัดไม้ หรือการใช้ประโยชน์จากป่าไม้มากเกินไป เป็นต้น

2. การจัดทำรายงานผลการสำรวจพื้นที่

2.1 จัดประชุมประชาคมราษฎร

เจ้าหน้าที่ (หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าฯ) ต้องดำเนินการประชุมประชาคมราษฎรในพื้นที่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อาศัยอยู่บริเวณรอบ ๆ พื้นที่เป้าหมายการฟื้นฟูป่า เพื่อให้มีความเข้าใจ และเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูป่า โดยทำบันทึกการประชุมและผลการประชาคมราษฎรในพื้นที่ ให้ความสนับสนุนและไม่ขัดข้องที่จะดำเนินการฟื้นฟูป่าดังกล่าว (ภาพที่ 1 - 2)

2.2 จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่

ตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 81/2565 ลงวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2565 (ภาคผนวก 2) ได้กำหนดหน้าที่และอำนาจ ให้คณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่ พิจารณาให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการคัดเลือก หรือกำหนดพื้นที่เป้าหมายการปลูกฟื้นฟูป่า ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการนโยบายและกำกับดูแล กำหนด ทั้งนี้ ให้รายงานผลการดำเนินการให้ คณะกรรมการนโยบายและกำกับดูแลเพื่อทราบด้วย (ภาพที่ 3 - 4)

2.3 จัดทำรายงานการสำรวจเบื้องต้น

เมื่อดำเนินการสำรวจข้อมูลพื้นที่เป้าหมายแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ (หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าฯ) จัดทำรายงานสำรวจเบื้องต้น (ภาพที่ 5 - 9) โดยจะต้องมีรายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้

- (1) ชนิดป่าให้ระบุชื่อป่าสงวนแห่งชาติ
- (2) ที่ตั้งของป่า
 - ระบุเขตการปกครอง หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด
 - ระบุค่าพิกัดรอบแปลง ในระบบ UTM Datum WGS 1984 (ดิจิทัลไฟล์ Shape file)
 - ระบุตำแหน่งลงในแผนที่ท้ายกฎกระทรวงที่กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ หรือแผนที่ภูมิประเทศภาพถ่ายทางอากาศ หรือภาพถ่ายดาวเทียม (Google Earth) หรือภาพถ่ายจากดาวเทียมอื่น ๆ
- (3) ขอบเขตและเนื้อที่โดยประมาณ
- (4) อาณาเขตและเขตติดต่อของบริเวณพื้นที่ที่ทำการสำรวจ
- (5) ลักษณะภูมิประเทศ ให้รายงานลักษณะภูมิประเทศทุกประเภทที่ปรากฏในบริเวณพื้นที่สำรวจ
- (6) ชนิดดินและหิน ให้ระบุชนิดดินและหินที่ปรากฏเป็นส่วนใหญ่ของพื้นที่
- (7) ลักษณะภูมิอากาศ ให้แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ และฤดูกาลในพื้นที่นั้น หรือพื้นที่ใกล้เคียงเท่าที่จะสามารถจะทราบได้
- (8) พันธุ์ไม้ที่ขึ้นอยู่ ให้ระบุชนิดไม้ทุกประเภทที่พบขึ้นในพื้นที่
- (9) สภาพและชนิดป่า ให้ระบุชนิดป่าไม้ที่ปกคลุมอยู่ในพื้นที่นั้น หากไม่สามารถระบุชนิดป่าไม้ได้ เนื่องจากไม่มีสภาพป่าไม้เหลืออยู่เลย ให้สังเกตหรือเปรียบเทียบกับป่าไม้ที่พบอยู่ในบริเวณใกล้เคียงระบุชนิดไม้โครงสร้างหลัก ตลอดจนไม้พื้นล่างที่สำคัญ หรือที่มีเป็นจำนวนมากในป่านั้น นอกจากนี้ควรระบุการสืบพันธุ์ตามธรรมชาติของพันธุ์ไม้ชนิดที่สำคัญในพื้นที่ รวมทั้งชนิดพันธุ์ไม้ท้องถิ่นด้วย
- (10) ลักษณะของอันตรายหรือปัจจัยขัดขวางหรือเป็นอุปสรรค ที่ทำให้การสืบพันธุ์ตามธรรมชาติไม่ประสบผลสำเร็จ และให้เสนอวิธีการป้องกันหรือแก้ไขปัจจัยดังกล่าวด้วย
- (11) การคมนาคม ให้ระบุระยะและเส้นทางคมนาคมที่ติดต่อระหว่างพื้นที่ที่ทำการสำรวจกับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด
- (12) ข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น จำนวนประชากร หมู่บ้าน ตำบล สภาพชีวิตความเป็นอยู่ รายได้เฉลี่ย อาชีพหลัก อาชีพรอง ปัญหาทางด้านประชากรต่าง ๆ และทัศนคติที่มีต่อการดำเนินงานฟื้นฟูป่า
- (13) ข้อเสนอวิธีการในการฟื้นฟูป่าไม้ ให้อธิบายวิธีการดำเนินงานที่จะทำให้ป่าไม้สามารถฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว หากเป็นวิธีการที่จะต้องปลูกต้นไม้ ให้ระบุชนิดไม้ที่สมควรจะนำไปปลูก
- (14) วันที่ที่ทำการสำรวจ
- (15) หน่วยงานผู้ทำการสำรวจ เจ้าหน้าที่ และสถานที่ติดต่อ
- (16) ภาพถ่ายบริเวณที่ทำการสำรวจ อย่างน้อย 6 ภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดวิธีการฟื้นฟูป่าไม้ ให้ประเมินระดับความเสื่อมโทรมของป่าไม้ และจัดแสดงอยู่ในแผนที่ด้วย

2.4 จัดทำแผนการปฏิบัติงานในการปลูกสร้างสวนป่าและบำรุงป่า

เจ้าหน้าที่ (หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าฯ) ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณในการจัดสร้างสวนป่าในเบื้องต้น (ภาพที่ 10 - 13) ซึ่งมีรายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้

- 1) ชื่อโครงการ - ให้ระบุชื่อหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าโดยหาพื้นที่เพื่อเป็นผู้ดำเนินการ
- 2) วัตถุประสงค์ - ให้ระบุวัตถุประสงค์ของการดำเนินการปลูกสร้างสวนป่าออกเป็นข้อ ๆ
- 3) พื้นที่ดำเนินการ - ให้ระบุที่ตั้งของพื้นที่ พร้อมแนบแผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่และบริเวณที่จะปลูก
- 4) งบประมาณ - ให้ระบุงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินงานตามจำนวนพื้นที่ที่ได้ทำการสำรวจทั้งหมดคูณกับอัตราค่าใช้จ่ายต่อไร่

5) อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน - เป็นไปตามที่กรมป่าไม้ประกาศในปีนั้น ๆ

6) ระยะเวลาในการดำเนินการ

7) แผนการดำเนินงาน - ให้ระบุแผนการปฏิบัติงานบนเนื้อที่ที่จะดำเนินการและงบประมาณที่ใช้

8) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมปลูกสร้างสวนป่า - ให้ระบุระยะเวลาดำเนินการในแต่ละขั้นตอน โดยยึดหลักทางวิชาการป่าไม้และดำเนินการอย่างเหมาะสมตามช่วงฤดูกาล ได้แก่ การหมายแนวเขตป่า การตัดฟันไม้ที่ขึ้นกีดขวางการดำเนินการปลูกเท่าที่จำเป็นภายในขอบเขตแปลงปลูก การจัดทำแนวกันไฟ การแผ้วถางและเก็บบริบ การทำการปักหลักเพื่อเตรียมปลูก การเตรียมกล้าไม้ที่จะปลูก การดำเนินการปลูกต้นไม้ การแผ้วถาง กำจัดวัชพืช การปลูกซ่อมหลังจากการปลูก การรังวัดพื้นที่ และตรวจนับอัตราการรอดตาย

9) ความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม - เจ้าหน้าที่ (หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าฯ) ให้ความเห็นถึงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการปลูกสร้างสวนป่าในพื้นที่เป้าหมาย พร้อมประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ หลังจากที่ได้ดำเนินการแล้ว โดยต้องผ่านการพิจารณาตรวจสอบ จากคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบ คัดเลือกพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ในการควบคุม ดูแล การปลูกป่าและบำรุงป่าระดับพื้นที่ จากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ในท้องที่ และสำนักส่งเสริมการปลูกป่าตามลำดับต่อไป

โดยเมื่อเจ้าหน้าที่ (หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าฯ) ดำเนินการจัดทำรายงานการสำรวจเบื้องต้น และแผนการปฏิบัติงานในการปลูกสร้างสวนป่าเสร็จแล้ว ให้จัดส่งให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ในท้องที่ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับในกรณีที่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรเอกชนต่าง ๆ มีความประสงค์ที่จะปลูกสร้างสวนป่าในพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้ จะต้องจัดทำโครงการ โดยมีเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้เป็นหัวหน้าโครงการ ต้องมีรายละเอียดพื้นที่ที่จะดำเนินการ (ตาม แบบ ปส.18) แผนที่ท้ายกฎกระทรวง และแผนที่มาตราส่วน 1:50,000 พร้อมคำพิกัดที่จะดำเนินการ ขั้นตอนการดำเนินการการติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผล รวมทั้งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานต้นสังกัดและต้อง ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมป่าไม้ ก่อนดำเนินการ (ภาคผนวก 3)

- ตัวอย่าง -

รายงานการประชุมประชาคมราษฎร บ้าน.....

หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 ในวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....
 จัดประชุม ณ.....

.....
 สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่..... ได้ดำเนินการจัดประชุมประชาคมราษฎร
 วัตถุประสงค์เพื่อ.....

.....
 บัดนี้ การประชุมประชาคมราษฎรดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานการประชุมประชาคมราษฎร ดังนี้

.....
 ที่ประชุมมีมติ.....

.....
 เลิกประชุมเวลา..... น.

(ลงชื่อ)..... ผู้จัดรายงานการประชุม
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ)..... ผู้ตรวจรายงานการประชุม
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

ภาพที่ 1 ตัวอย่างแบบรายงานการประชุมประชาคมราษฎร

- ตัวอย่าง -

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมราษฎร บ้าน.....

หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 ในวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....
 จัดประชุม ณ.....

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ลายมือชื่อ
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
...			

ภาพที่ 2 ตัวอย่างแบบรายงานการประชุมประชาคมราษฎร (ต่อ)

- ตัวอย่าง -

รายงานการประชุมคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่ ครั้งที่.....
ตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 81/2565 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2565

ในวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....
จัดประชุม ณ.....

วาระที่ 1 ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

.....
.....
.....

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม

.....
.....
.....

วาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

.....
.....
.....

วาระที่ 4 เรื่องอื่น ๆ

.....
.....
.....

เลิกประชุมเวลา น.

(ลงชื่อ) ผู้จัดการรายงานการประชุม
(.....)
ตำแหน่ง

(ลงชื่อ) ผู้ตรวจรายงานการประชุม
(.....)
ตำแหน่ง

ภาพที่ 3 ตัวอย่างแบบรายงานการประชุมคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่

- ตัวอย่าง -

ภาพประกอบการจัดประชุมคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่ ครั้งที่
ตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 81 /2565 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2565

ในวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....
จัดประชุม ณ.....

ภาพที่ 4 ตัวอย่างแบบรายงานภาพประกอบการจัดประชุมคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่

แบบฟอร์มรายงานผลการสำรวจพื้นที่เพื่อการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า

หน่วยฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติป่า.....จังหวัด.....

โครงการ/กิจกรรมปลูกป่า..... ปีที่ปลูก..... ท้องที่ตำบล..... อำเภอ.....จังหวัด.....

เนื้อที่.....ไร่ หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่า.....

ได้ตรวจสอบโดยถูกต้องแล้ว ขอยืนยันว่าแปลงปลูกฟื้นฟูสภาพป่าแปลงนี้ ไม่มีการทับซ้อนกับพื้นที่ป่าชุมชน พื้นที่ คทช. แปลงปลูกสร้างป่าสร้างรายได้ แปลงปลูกป่าภาครัฐ และโครงการปลูกป่าอื่นๆ แต่อย่างไร

ค่าพิกัดที่	X	Y
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
.....		

ภาพถ่ายทางอากาศ
ปีล่าสุด

แผนที่ 1:50,000

ภาพถ่ายก่อนดำเนินการปลูกฟื้นฟู

ภาพถ่ายก่อนดำเนินการปลูกฟื้นฟู

..... หัวหน้าแปลงปลูกฟื้นฟูสภาพป่า
(.....)

..... ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการปลูกป่า
(.....)

..... ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่
(.....)

ลักษณะภูมิประเทศ :

ลักษณะดิน :

ชนิดป่า :

ชนิดพันธุ์ไม้ดั้งเดิม :

.....

ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง : เมตร

ปริมาณน้ำฝน :

ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ :

การใช้ประโยชน์พื้นที่ :

การได้มาของพื้นที่ :

ชนิดพันธุ์ไม้ที่เสนอปลูก		
ลำดับที่	ชนิด	จำนวน (กล้า)
1		
2		
3		
4		
5		

ภาพที่ 5 ตัวอย่างแบบฟอร์มรายงานผลการสำรวจพื้นที่เพื่อการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อเสนอขอรับงบประมาณ

- ตัวอย่าง -

รายงานการสำรวจเบื้องต้น

ประจำปี พ.ศ.

ของสำนักส่งเสริมการปลูกป่า โดยสวนฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้

.....

1. **ชื่อป่า** ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาลำเนาไพร
2. **ที่ตั้งของป่า**
 - 2.1 ตั้งอยู่ ตำบลเวียงไม้ อำเภอไม้มาก จังหวัดไม้ไทย
 - 2.2 บริเวณพิกัด (ระบบ UTM Datum WGS 1984)

จุดที่ 1	123456 E	7851012 N
จุดที่ 2	123458 E	7851013 N
จุดที่ 3	123459 E	7851014 N
จุดที่ 4	123450 E	7851015 N
จุดที่ 5	123451 E	7851016 N
จุดที่ 6	123452 E	7851017 N
จุดที่ 7	123453 E	7851018 N
จุดที่ 8	123454 E	7851019 N
จุดที่ 9	123455 E	7851010 N
 - 2.3 แผนที่ถ่ายภูมิกะทรงที่กำหนดป่านั้นให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho photo) ปี 2545 และแผนที่ Google Earth ปัจจุบัน โดยได้ระบุ Zoning ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ที่ 2 ที่สำรวจมาแนบพร้อมนี้
3. **เนื้อที่** จำนวน 500 ไร่
4. **อาณาเขตและเขตติดต่อ**

ทิศเหนือ	จด	ป่าธรรมชาติ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าต้นน้ำลำธาร
ทิศตะวันออก	จด	ลำห้วยน้ำใส
ทิศใต้	จด	พื้นที่เกษตรกรรม
ทิศตะวันตก	จด	ป่าธรรมชาติ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าไม้งาม
5. **ลักษณะภูมิประเทศ** สภาพพื้นที่เป็นเนินเขาเตี้ย และที่ลาดเชิงเขา ความลาดชันประมาณ 15 เปอร์เซ็นต์ สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 130 - 200 เมตร
6. **ชนิดดินและหิน** ชนิดดินร่วนปนลูกรัง ดินระบายน้ำได้ดี ค่า ph เท่ากับ 4 เหมาะสมสำหรับการปลูกป่าต้นไม้ ประเภท เต็ง รัง ฯลฯ

7. สภาพภูมิอากาศ...

ภาพที่ 6 ตัวอย่างแบบรายงานผลการสำรวจเบื้องต้น

- 2 -

7. สภาพภูมิอากาศ**7.1 อุณหภูมิ**

- อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 15-20 องศาเซลเซียส
- อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 34-38 องศาเซลเซียส

7.2 ปริมาณน้ำฝน ระหว่าง 1,000 มิลลิเมตรต่อปี**7.3 ฤดูกาล**

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – ตุลาคม
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน – มกราคม

8. พันธุ์ไม้ที่ขึ้นอยู่

ชนิดไม้เดิม ได้แก่ เหียง แดง เต็ง รัง กระบก ประดู่ พะยูง มะค่าแต้ ไม้ ฯลฯ สามารถแพร่พันธุ์ได้ดีตามธรรมชาติ แต่ชนิดที่พันธุ์ที่สำคัญ ได้แก่ เต็ง รัง ประดู่ เจริญเติบโตมีน้อยมาก

9. สภาพและชนิดของป่า

สภาพป่าเป็นป่าเต็งรัง ที่เสื่อมโทรมและถูกไฟไหม้อย่างต่อเนื่อง สภาพป่าไม่สามารถฟื้นตัวเองได้ ยกแก่การที่ลูกไม้ตามธรรมชาติจะเจริญเติบโต ควรฟื้นฟูสภาพป่าให้กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ดั้งเดิม

10. อันตรายและวิธีป้องกัน

ในพื้นที่ป่ามีพันธุ์ไม้ที่ก่อให้เกิดอาการแพ้ทางผิวหนัง และระบบทางเดินหายใจ ควรที่สวมเสื้อผ้าให้มิดชิดเพื่อไม่ให้ถูกโดยตรง และมีงูพิษขุกชุมที่สามารถทำร้ายร่างกายได้ ควรมีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากงูพิษ และอุปกรณ์การแพทย์เบื้องต้น

11. การคมนาคม

อยู่ห่างจากอำเภอไม่มากไปทางทิศตะวันออกประมาณ 90 กิโลเมตร ทางคมนาคมสะดวก เข้าสู่พื้นที่ดำเนินการโดยเส้นทางตรวจการห่างจากหมู่บ้านใหม่เจริญประมาณ 9 กิโลเมตร ทั้งนี้ได้แนบแผนที่สังเขป ในการเดินทางเข้าพื้นที่ มาพร้อมนี้

12. วัน เดือน ปี ที่ทำการสำรวจ

เริ่มสำรวจ	เมื่อวันที่	เดือน	พ.ศ.
สำรวจเสร็จสิ้น	เมื่อวันที่	เดือน	พ.ศ.

13. หน่วยผู้รับผิดชอบ

หน่วยฟื้นฟูสภาพป่าป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาลำเนาไพร

14. เจ้าหน้าที่...

ภาพที่ 7 ตัวอย่างแบบรายงานผลการสำรวจเบื้องต้น (ต่อ)

- 3 -

14. เจ้าหน้าที่ประจำแปลงปลูก นายวิชา ด้านป่าไม้

เบอร์โทรศัพท์ 089 9999919

15. สถานที่ติดต่อ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 24 (ไม้มาก)**16. ข้อเสนอแนะชนิดพันธุ์ไม้ที่จะปลูกในพื้นที่**

พันธุ์ไม้ที่เหมาะสม คือ เต็ง รัง ประดู่ เนื่องจากเป็นพันธุ์ไม้เดิมของพื้นที่ และเจริญเติบโตได้ดี

17. ข้อมูลชุมชน

พื้นที่แปลง มีชุมชนอาศัยอยู่ทางด้านทิศเหนือ จำนวน 100 หลังคาเรือน มีการพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่จำนวน 20 หลังคาเรือน ทิศใต้ จำนวน 115 หลังคาเรือน มีการพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่จำนวน 50 หลังคาเรือน และมีการบุกรุกขยายพื้นที่เกษตรกรรมเข้าไปในพื้นที่ป่า ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเห็นควรเร่งฟื้นฟูป่าเพื่อป้องกันการบุกรุกจากราษฎร และได้รับการสนับสนุนและทำข้อตกลงกับชุมชนที่อยู่อาศัยไว้แล้ว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

18. ความเหมาะสมในการปลูก

พื้นที่ดังกล่าวเป็นป่าเสื่อมโทรม และมีการบุกรุกพื้นที่เพื่อทำการเกษตรกรรม และได้รับการสนับสนุนจากชุมชนที่อาศัยรอบแปลง จึงมีความพร้อมในการปลูกฟื้นฟูป่าพื้นที่

19. ความเห็นในการฟื้นฟูป่า

เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเสื่อมโทรม เป็นที่ดินรกร้าง เนื่องจากราษฎรบุกรุกแผ้วถาง ทำให้มีไม้ใหญ่ขึ้นกระจายในพื้นที่แต่มีปริมาณ น้อยมาก หากปล่อยให้พื้นที่ตัวตามธรรมชาติไม่เร่งเข้าฟื้นฟูโดยเร็ว อาจส่งผลกระทบต่อ ดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อม เกิดการชะล้างหน้าดิน ดังนั้นเห็นควรปลูกป่าฟื้นฟูโดยเร่งด่วน เพื่อเป็นแนวกันชน ป้องกันมิให้ราษฎรมาบุกรุกแผ้วถาง ทำให้ราษฎรท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจ้างงาน ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความหวงแหนทรัพยากรป่าไม้เพิ่มขึ้นด้วย อีกทั้งยังป้องกันอุทกภัยได้ระดับหนึ่ง สามารถเพิ่มพื้นที่สีเขียวคืนสู่ธรรมชาติให้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ ลดภาวะโลกร้อน เป็นการฟื้นฟูระบบนิเวศของป่า และสภาพป่ากลับมาสู่ความอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง

(ลงชื่อ) นายวิชา ด้านป่าไม้.....ผู้นำตรวจสภาพป่า

ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

(ลงชื่อ) นายสำรวจ ภูมิศาสตร์.....ผู้ตรวจสภาพป่า

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน

ภาพที่ 8 ตัวอย่างแบบรายงานผลการสำรวจเบื้องต้น (ต่อ)

ภาพถ่ายพื้นที่เป้าหมายในการปลูกป่า จำนวน 6 ภาพ ดังนี้

ภาพถ่ายพื้นที่
รูปที่ 1

ภาพถ่ายพื้นที่
รูปที่ 2

ภาพถ่ายพื้นที่
รูปที่ 3

ภาพถ่ายพื้นที่
รูปที่ 4

ภาพถ่ายพื้นที่
รูปที่ 5

ภาพถ่ายพื้นที่
รูปที่ 6

ภาพที่ 9 ตัวอย่างแบบรายงานผลการสำรวจเบื้องต้น (ต่อ)

- ตัวอย่าง -

แผนการปฏิบัติงานในการปลูกสร้างสวนป่าและบำรุงป่า

ของสำนักส่งเสริมการปลูกป่า โดยสวนฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

1. ชื่อโครงการ **ปลูกสร้างสวนป่า** หน่วยงานผู้สวพป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาลำเนาไพร
2. วัตถุประสงค์
 - 2.1 เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของชาติให้บรรลุตามเป้าหมาย
 - 2.2 เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์
 - 2.3 เพื่อช่วยบรรเทาอุทกภัยและป้องกันภัยจากธรรมชาติ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรม
 - 2.4 เพื่อป้องกันให้มิให้ราษฎรบุกรุกครอบครองพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
 - 2.5 เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียงมีรายได้จากการปฏิบัติงานตามแผนการปลูกสร้างสวนป่า
3. **พื้นที่ดำเนินการ** อยู่ในท้องที่ ตำบลเวียงไม้ อำเภอน้ำมก จังหวัดไม่ไทย ขอบเขตพื้นที่และบริเวณที่จะปลูกปรากฏตามแผนที่ที่แนบมาพร้อมนี้
4. **งบประมาณ**
เป็นเงิน 3,807,000 บาท (สามแปดแสนเจ็ดพันบาทถ้วน)
5. **อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน**
 - 5.1 อัตราค่าบำรุงป่าไร่ละ1,060.....บาท (เป็นไปตามที่กรมป่าไม้ประกาศในปีนั้น)
 - 5.2 อัตราค่าปลูกป่าไร่ละ4,230.....บาท
6. **ระยะเวลาในการดำเนินการ**
 - 6.1 เริ่มต้น
 - 6.2 สิ้นสุด
7. **แผนการดำเนินงาน**

7.1 ปลูกสร้างสวนป่า	จำนวน 900 ไร่	เป็นเงิน 3,807,000 บาท
7.2 บำรุงรักษาสวนป่าเดิมปีที่ 2	จำนวน - ไร่	เป็นเงิน - บาท
7.3 บำรุงรักษาสวนป่าเดิมปีที่ 3	จำนวน - ไร่	เป็นเงิน - บาท
7.4 บำรุงรักษาสวนป่าเดิมปีที่ 4	จำนวน - ไร่	เป็นเงิน - บาท
8. **กิจกรรมปลูกสร้างสวนป่า ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้**
 - 8.1 หมายแนวเขตป่าประมาณเดือน พ.ศ.
 - 8.2 ตัดฟันไม้ที่ขึ้นกีดขวางการดำเนินการปลูกเท่าที่จำเป็น ภายในขอบเขตตามแผนการประจำปี ประมาณเดือน พ.ศ.
 - 8.3 ทำแนวกันไฟ ขนาดกว้าง - เมตร ยาว - เมตร ประมาณเดือน พ.ศ.
 - 8.4 แผ้วถางป่าและเก็บวัชพุ่มไม้ประมาณเดือน พ.ศ.

8.5 ทำการปัก...

ภาพที่ 10 ตัวอย่างแผนการปฏิบัติงานในการปลูกสร้างสวนป่าและบำรุงป่า

- 2 -

- 8.5 ทำการปักหลักเพื่อเตรียมปลูก มีระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถว 2x4 เมตรภายใน
เดือน พ.ศ.
- 8.6 เตรียมกล้าไม้ที่จะปลูกตามแผนการไว้เสร็จประมาณเดือน พ.ศ.
- ชนิดไม้ เต็ง จำนวน 45,000 ต้น
- ชนิดไม้ รัง จำนวน 45,000 ต้น
- ชนิดไม้ พะยุง จำนวน 45,000 ต้น
- ชนิดไม้ ประดู่ จำนวน 45,000 ต้น
- 8.7 ดำเนินการปลูกต้นไม้ประมาณเดือน พ.ศ.
- 8.8 หลังจากปลูกแล้วจะทำกรแฉ้วถางวัชพืช ปลูกซ่อม ตรวจสอบผลการปลูกให้ได้ผลดีที่สุด โดย
- แฉ้วถาง กำจัดวัชพืช ครั้งที่ 1 ประมาณเดือน พ.ศ.
 - แฉ้วถาง กำจัดวัชพืช ครั้งที่ 2 ประมาณเดือน พ.ศ.
 - ปลูกซ่อม ประมาณเดือน พ.ศ.
- 8.9 รั้งวัดพื้นที่และตรวจนับเปอร์เซ็นต์การรอดตาย ภายในเดือน มีนาคม - กันยายน 2557
- 9. กิจกรรมบำรุงรักษาสวนป่า ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้**
- 9.1 ซ่อมแนวกันไฟ กว้าง เมตร ยาว เมตร
ประมาณเดือน -
- 9.2 ซ่อมแนวตรวจการ กว้าง เมตร ยาว เมตร
ประมาณเดือน -
- 9.3 จัดยามป้องกันไฟป่า ตั้งแต่เดือนธันวาคม - เมษายน
- 9.4 แฉ้วถาง กำจัดวัชพืช ครั้งที่ 1 ประมาณเดือน -
- 9.5 ปลูกซ่อมครั้งที่ 1 ประมาณเดือน -
- 9.6 แฉ้วถาง กำจัดวัชพืช ครั้งที่ 2 ประมาณเดือน -
- 9.7 ปลูกซ่อมครั้งที่ 2 ประมาณเดือน -
- 9.8 ตัดสาขชขายระยะ ประมาณเดือน -
1. กิจกรรมที่ปฏิบัติในการบำรุงรักษาสวนเดิม
- สวนป่าเลขที่ ดายวัชพืช ครั้งซ่อมทางตรวจการหรือแนวป้องกันไฟ เมตร
- สวนป่าเลขที่ ดายวัชพืช ครั้งซ่อมทางตรวจการหรือแนวป้องกันไฟ เมตร
- สวนป่าเลขที่ ดายวัชพืช ครั้งซ่อมทางตรวจการหรือแนวป้องกันไฟ เมตร
2. การเตรียมกล้าไม้เพื่อปลูกซ่อม
- ได้เตรียมกล้าไม้เพื่อทำการปลูกซ่อมในการบำรุงสวนป่าเดิม อายุ 2-6 ปี จำนวน ชนิด คือ
จำนวน กล้า

3. ค่าใช้จ่าย

ภาพที่ 11 ตัวอย่างแผนการปฏิบัติงานในการปลูกสร้างสวนป่าและบำรุงป่า (ต่อ)

- 3 -

4. ความเห็นเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม

4.1 สรณป่า/โครงการ หน่วยฟื้นฟูสภาพป่าป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาลำเนาไพร มีความเห็นว่า สภาพพื้นที่เหมาะสมแก่การปลูกป่า เนื่องจาก เป็นที่ดินรกร้าง เนื่องจากราษฎรบุกรุกแผ้วถาง ทำให้ไม้ใหญ่ ขึ้นกระจายในพื้นที่แต่มีปริมาณน้อยมาก หากปล่อยให้พื้นที่ตามธรรมชาติไม่เร่งเข้าฟื้นฟูโดยเร็ว อาจส่งผลกระทบต่อ ดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อม เกิดการชะล้างหน้าดิน ดังนั้นเห็นควรปลูกป่าฟื้นฟูโดยเร่งด่วน เพื่อเป็นแนวกันชน ป้องกันมิให้ราษฎรมาบุกรุกแผ้วถาง ทำให้ราษฎรท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจ้างงาน ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความหวงแหนรักทรัพยากรป่าไม้เพิ่มขึ้นด้วย อีกทั้งยังป้องกันอุทกภัย ได้ระดับหนึ่ง สามารถเพิ่มพื้นที่สีเขียวคืนสู่ธรรมชาติให้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ สดภาวะโลกร้อน เป็นการฟื้นฟูระบบนิเวศของป่าและสภาพป่ากลับมาสู่ความอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง.....

ลงชื่อ.....

(นายวิชา ด้านป่าไม้)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาลำเนาไพร

4.2 สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่..... มีความเห็นว่า.....
จำนวน.....ไร่

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่

4.3 สำนักส่งเสริมการปลูกป่า..... มีความเห็นว่า.....
จำนวน.....ไร่

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่า

ภาพที่ 12 ตัวอย่างแผนการปฏิบัติงานในการปลูกสร้างสวนป่าและบำรุงป่า (ต่อ)

3. กิจกรรมสำหรับการปฏิบัติงานปลูกป่า

การควบคุมดูแลการปฏิบัติงานปลูกและบำรุงป่าให้เป็นไปตามหลักวิชาการ ระเบียบ กฎหมาย ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 หรือตามมาตรา 17 พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อสั่งการ และแนวทางที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามอัตราราคางานต่อหน่วย ตามที่สำนักงบประมาณได้พิจารณาแล้ว (ภาคผนวก 4) ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ (หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าฯ) เป็นผู้ดำเนินการโดยให้มีแผนปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายเงินที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ฤดูกาล และสภาพชุมชน ใช้หลักการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรต่าง ๆ และประชาชน ในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งอาจมีการสร้างฝายชะลอน้ำ เพิ่มความชุ่มชื้น ปลูกหญ้าแฝก และปลูกพืชคลุมดิน พืชบำรุงดิน เช่น ถั่วพรี้า ปอเทือง ถั่วมะแฮะ เป็นต้น ผสมผสานในพื้นที่ ซึ่งการปลูกฟื้นฟูป่าไม้ กรมป่าไม้ได้ให้หน่วยปฏิบัติ ในพื้นที่ดำเนินการ ปฏิบัติงานในการปลูกป่า บำรุงป่า และจัดทำแนวกันไฟ ซึ่งเป็นรายการที่กรมป่าไม้ ดำเนินการเอง โดยในการจ้างเหมาแรงงานเพื่อปฏิบัติงานให้พิจารณาจ้างจากผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ ด้านการปลูกป่าและบำรุงป่าที่อยู่ในท้องถิ่นหรือผู้ที่เคยปฏิบัติงานกับกรมป่าไม้ ในพื้นที่เป้าหมายนั้น เป็นลำดับแรกก่อน เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลในการกระจายรายได้ลงสู่ท้องถิ่นอันจะก่อให้เกิด การมีส่วนร่วมของชุมชนในการปลูกจิตสำนึก รักษาหวงแหน และเกิดความยั่งยืนในการฟื้นฟูป่า (ภาคผนวก 5) โดยมีกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติสำหรับงานปลูกป่า ได้แก่

3.1 จัดหาหรือจัดเตรียมกล้าไม้

สำหรับการฟื้นฟูป่าไม้ที่จะต้องมีการปลูกต้นไม้ จะต้องเลือกพันธุ์ไม้ให้มีความเหมาะสมกับชนิดป่าไม้ ที่จะทำการฟื้นฟูสภาพป่า มีการคัดเลือกแม่ไม้ในท้องถิ่น โดยให้ใช้พันธุ์ไม้อย่างน้อย ๕ ชนิด ซึ่งเป็นไม้โตเร็ว และไม้โตช้าคละกัน กล้าไม้ที่จะนำไปปลูกจะต้องมีความสมบูรณ์แข็งแรง และผ่านการทำให้แก่รัง มีความสูง ไม่น้อยกว่า 30 เซนติเมตร และเป็นพันธุ์ไม้ที่ขึ้นได้ดีในท้องถิ่นนั้น เพื่อให้เกิดความต้านทานต่อโรค แมลง สภาพอากาศ และสามารถเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว การคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้สามารถศึกษาได้จาก บัญชีชนิดไม้ที่ใช้ในการปลูกและฟื้นฟูป่าของกรมป่าไม้ (ภาคผนวก 6) โดยจำนวนกล้าไม้ที่จะจัดเตรียม ให้พิจารณาจากขนาดพื้นที่ที่จะต้องดำเนินการ หากไม่สามารถกำหนดรายละเอียดได้ให้กำหนดเป็นค่าเฉลี่ย 200 ต้น/ไร่ และจะต้องจัดเตรียมกล้าไม้สำหรับการปลูกซ่อมต้นกล้าที่ตายในปีเดียวกันอีกร้อยละ 28.5 สามารถจัดซื้อกล้าไม้ที่เหมาะสม หรือเพาะชำกล้าไม้เอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนตามหลักวิชาการป่าไม้ ได้ที่ <http://new.forest.go.th/nursery/> เอกสารเผยแพร่/หนังสือคู่มือ (เว็บไซต์ของส่วนเพาะชำกล้าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้) รวมทั้งดูแลรักษากล้าไม้ที่เพาะ โดยการรดน้ำหลังจากการย้ายชำ ในถุงเพาะชำที่เตรียมไว้ กำจัดวัชพืช ป้องกันโรคและแมลง และการทำให้กล้าไม้แก่รังก่อนที่จะนำไปปลูก ในพื้นที่ดำเนินการต่อไป

3.2 จัดเตรียมพื้นที่

1) **สำรวจจริงวัดและจัดทำแผนที่** ให้ทำการสำรวจจริงวัดจับค่าพิกัดรอบแปลงที่จะทำการฟื้นฟูสภาพป่า ทั้งนี้จะต้องเป็นพื้นที่เดียวกันกับที่ได้ทำการสำรวจและรายงานผลการสำรวจไปแล้วโดยใช้ระบบ UTM Datum WGS 1984 แล้วจัดทำแผนที่มาตราส่วน 1 : 50,000 ถ่ายทอดลงในแผนที่ภูมิประเทศและภาพถ่ายดาวเทียม มาตราส่วน 1 : 10,000 หรือตามความเหมาะสมของรูปแบบ และจัดส่งให้กรมป่าไม้รวบรวมเป็นฐานข้อมูลต่อไป

2) **ปักหลักแนวเขต** ให้จัดทำหลักแนวเขตแปลงฟื้นฟูป่าไม้โดยใช้เสาคอนกรีตขนาด 4x4 นิ้ว สูง 1.50 เมตร ทาสีขาว (สีน้ำมัน) ด้านข้างเขียนคำว่า “เขตแปลงฟื้นฟูป่าไม้ กรมป่าไม้” และด้านตรงข้ามเขียนหมายเลขหลักเขตและปีที่เริ่มดำเนินการด้วยสีแดง เช่น “1/67” โดยให้หมายเลขหลักเขตสอดคล้องกับหมายเลขหมุดหรือตำแหน่งค่าพิกัดในแผนที่ การปักหลักแนวเขตให้ฝังลงดินลึกอย่างน้อย 50 เซนติเมตร โดยระยะห่างของแต่ละหลักต้องไม่เกิน 100 เมตรต่อหลัก และต้องมีการฝังหลักทุกมุมแปลง (ภาพที่ 14)

- รายละเอียดวัสดุและรายการหลักเขต ดังนี้

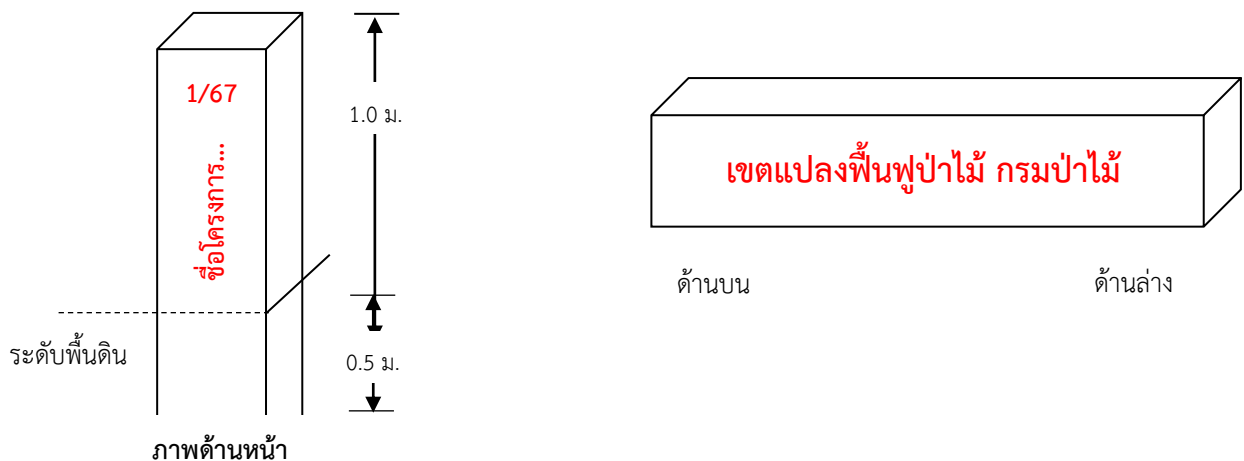
(1) เสาคอนกรีต ขนาด 4 x 4 นิ้ว สูง 1.5 เมตร ทาสีขาว (สีน้ำมัน)

(2) ด้านหนึ่งระบุเลขลำดับหลักเขตที่สอดคล้องกับหมุดหรือจุดค่าพิกัดในแผนที่และปี พ.ศ.

ที่เริ่มดำเนินการ และชื่อโครงการ ด้วยสีแดง

(3) ด้านข้าง ระบุคำว่า “เขตแปลงฟื้นฟูป่าไม้ กรมป่าไม้” ด้วยสีแดง

(4) ฝังเสาลงพื้นดินลึก 0.5 เมตร

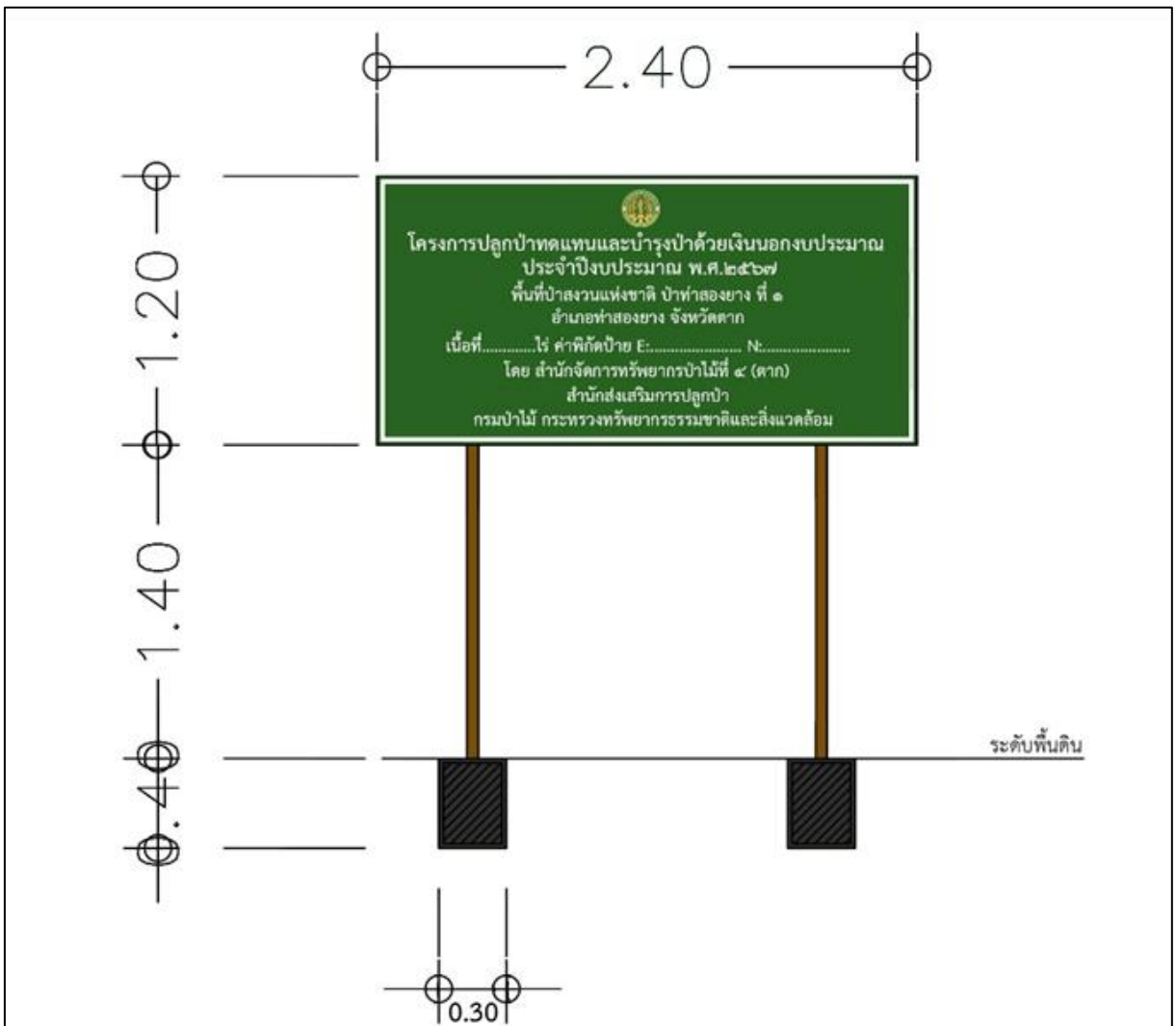

ภาพที่ 13 ตัวอย่างหลักเขตแปลงฟื้นฟูป่าไม้

3) **จัดทำป้ายประจำแปลง** ดำเนินการจัดทำป้ายประจำแปลงพื้นฟูป่าไม้ด้วยเหล็กบาง ขนาด 1.2x2.4 เมตรหนา 0.2 มิลลิเมตร ทาด้วยสีเขียวเข้ม (สีน้ำมัน) ตัวอักษรสีขาว ขนาดตัวอักษรให้มีความเหมาะสมกับขนาดป้าย ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับแปลงพื้นฟูป่าไม้ โดยให้ระบุค่าพิกัดที่ตั้งของป้ายด้วย เสาทำด้วยเหล็กท่อขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 นิ้ว ทาสีน้ำตาล (สีน้ำมัน) โคนเสาหล่อหุ้มด้วยคอนกรีตขนาด 0.3x0.3x0.4 เมตร (ภาพที่ 15)

- รายละเอียดวัสดุและรายการหลักเขต ดังนี้

- (1) แผ่นป้ายทำด้วยเหล็กบาง ขนาด 1.2 x 2.4 เมตร หนา 0.2 มม. ทาพื้นสีเขียวเข้ม (สีน้ำมัน) ตัวอักษรสีขาว ขนาดตัวอักษรให้มีความเหมาะสมกับขนาดป้าย
- (2) ด้านหนึ่งระบุเลขลำดับหลักเขตที่สอดคล้องกับหมุดหรือจุดค่าพิกัดในแผนที่ และปี พ.ศ. ที่เริ่มดำเนินการ และชื่อโครงการ ด้วยสีแดง
- (3) โคนเสาหล่อหุ้มด้วยคอนกรีตป้าย ขนาด 0.3 x 0.3 x 0.4 เมตร

ภาพที่ 14 ตัวอย่างป้ายประจำแปลงพื้นฟูป่าไม้

4) **จัดทำแนวกันไฟ/ทางตรวจการณ** ให้จัดทำแนวกันไฟโดยรอบแปลง และชอยเข้าไปในพื้นที่ที่จะทำการฟื้นฟูสภาพป่าเพื่อป้องกันไฟในช่วงฤดูร้อน หรือเพื่อเป็นทางตรวจการณ หรือเพื่อใช้สำหรับการขนส่งกล้าไม้ วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ขนาดกว้างประมาณ 6 - 8 เมตร ทั้งนี้ ให้พิจารณาเส้นทางที่มีผลกระทบต่อสภาพพื้นที่ให้น้อยที่สุด แต่สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้สะดวกที่สุด

5) **กำจัดวัชพืช** ให้กำจัดวัชพืชออกให้หมด เพื่อเป็นการเตรียมพื้นที่สำหรับการปลูกต้นไม้ โดยใช้การตัดฟันหรือถางออก ไม่ให้ใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช หากวัชพืชที่กำจัดออกมีจำนวนมากให้เผา โดยมีการควบคุมไม่ให้ลุกลาม และสามารถทำการไถกลบเศษซากพืชเหล่านี้ให้กลับเป็นปุ๋ยพืชสด ทำให้มีประโยชน์เพิ่มขึ้น สำหรับวิธีการฟื้นฟูป่าไม้ด้วยวิธีการอื่น ๆ ให้พิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่งไรก็ตามในพื้นที่ที่มีความลาดชันค่อนข้างสูง หรือพื้นที่ในเขตอนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร จะไม่นิยมเตรียมพื้นที่ปลูกป่าโดยวิธีการเผาแล้ว เนื่องจากเป็นการทำลายสภาพหน้าดินทำให้มีโอกาสถูกชะล้างพังทลายมากขึ้น และหากทำเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่จะส่งผลต่อสภาพแวดล้อมทั้งในเรื่องความร้อนและควันไฟ สำหรับในพื้นที่ปลูกป่าของประชาชนทั่วไปที่ไม่ค่อยมีความลาดชันมาก มักนิยมเตรียมพื้นที่โดยใช้รถแทรกเตอร์ไถและพรวนดิน และยังทำให้ต้นไม้ที่ปลูกมีการงอกงามในระยะแรกได้ดีทำให้ตั้งตัวได้เร็ว แต่มีต้นทุนสูงและควรระวังในเรื่องการทำลายคุณสมบัติทางกายภาพของหน้าดิน

6) **กำหนดตำแหน่งปลูกกล้าไม้** โดยใช้หลักทำด้วยไม้ไผ่ หรือไม้เนื้อแข็งยาวประมาณ 1 เมตร ปลายด้านบนทาสีแดงเพื่อให้สามารถสังเกตเห็นตำแหน่งชัดเจน ปลายอีกด้านเหลาให้แหลม แล้วนำไปปักตรงจุดที่กำหนดให้เป็นตำแหน่งที่จะปลูกกล้าไม้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการฟื้นฟูป่าไม้ที่จะกำหนดระยะให้เหมาะสม โดยทั่วไปใช้ระยะ 2x4 เมตร หรือ 4x4 เมตร

7) **จัดเตรียมหลุมปลูก** การเตรียมหลุมปลูกที่ดีและกว้างพอจะช่วยให้การงอกงามของรากทำได้เร็ว และต้นไม้ที่จะปลูกสามารถตั้งตัวได้เร็ว โดยทั่วไปการปลูกกล้าไม้ที่เพาะในถุงเพาะชำจะขุดหลุม ขนาดความกว้าง ความยาว และความลึกประมาณ 25 เซนติเมตร โดยเตรียมไว้ก่อนวันที่จะปลูก ซึ่งจะช่วยให้ปลูกได้เร็วและทำให้ต้นไม้มีเวลาได้รับน้ำฝน หรือความชื้นได้มากที่สุด การปลูกจึงต้องรีบปลูกให้เร็วที่สุด ข้อดีอีกประการหนึ่งของการปลูกกล้าไม้ได้เร็วพร้อม ๆ กัน คือ กล้าไม้จะมีโอกาสเจริญเติบโตได้พร้อมและใกล้เคียงกัน เมื่อปลูกกล้าไม้ในหลุมแล้ว จะทำให้ต้นไม้อยู่ในแถวที่ตรงกันตามแนวของหลักหมายแนวปลูก ทำให้สะดวกทั้งการกำจัดวัชพืช และการน้บอัตราการรอดตาย นอกจากนี้ ก่อนปลูกกล้าไม้ให้ใส่ปุ๋ยรองก้นหลุมจะช่วยให้ต้นไม้มีธาตุอาหารเพียงพอและโตเร็ว หรือถ้าใช้วัสดุคอกความชื้น หรือโพลีเมอร์ รองก้นหลุมจะช่วยให้ความชื้นแก่ต้นไม้ในระยะที่ฝนทิ้งช่วงได้เป็นอย่างดี ทำให้ต้นไม้มีโอกาสรอดตายจาก ความแห้งแล้งได้มากยิ่งขึ้น

3.3 การขนส่ง การปลูก และการดูแลกล้าไม้

1) **ขนส่งกล้าไม้** การขนส่งกล้าไม้นับว่าเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะส่งผลต่อการรอดตายและเจริญเติบโตของต้นไม้ในแปลงปลูกป่า เนื่องจากการปฏิบัติในขั้นตอนนี้ถ้าไม่ดีพอ จะทำให้กล้าไม้ เสียหายและบอบช้ำได้ง่าย เนื่องจากการถูกซ้อนทับและกระทบกระเทือน วิธีที่สะดวกอาจบรรจุกล้าไม้ในถุงพลาสติกหิ้ว ขนาด 12 X 12 นิ้ว ถุงหนึ่งจะบรรจุกล้าไม้ได้ประมาณ 15-20 ถุง ตามขนาดถุงชำแล้วหิ้วใส่รถบรรทุกเป็นชั้น ๆ วิธีนี้เมื่อนำกล้าไม้ไปปลูกจริงก็สามารถหิ้วถุงทิ้งไปได้เลย เมื่อขนกล้าไม้เข้าสู่พื้นที่ปลูกแล้ว ควรนำเข้าพักไว้ที่ร่มรำไร และถ้ายังไม่มีการฝนตกก็อาจจะใช้การรดน้ำช่วยเลี้ยงกล้าไม้บ้างพอสมควรซึ่งถ้ากล้าไม้ไปปลูกทันที จะทำให้กล้าไม้มีโอกาสหรือตั้งตัวได้ช้าไม่สามารถแข่งขันกับวัชพืชได้

2) ปลุกกล้าไม้ หลังจากการขุดหลุมปลูกแล้ว ขั้นตอนในการปลูกจะจัดคนงานเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกจะขนกล้าไม้จากจุดพักกล้าไม้เข้าไปในแปลงปลูกและนำเรียงไว้ตามหลุมที่ขุด ส่วนอีกกลุ่มจะเป็นที่ทำการปลูกโดยฉีกถุงพลาสติกออกแล้วนำไปครอบไว้ที่บนปลายหลักหมายแนวปลูก เพื่อเป็นเครื่องหมาย แสดงว่าได้ทำการปลูกโดยฉีกถุงพลาสติกออกก่อน ส่วนวิธีการปลูกนั้นต้องวางกล้าไม้ให้ตั้งตรงมากที่สุดแล้วกลบดินโดยให้ดินอยู่ในระดับดินเดิมเล็กน้อย คือถ้ามั่นใจว่าหลังการปลูกมีปริมาณน้ำฝนที่มากพอก็อาจกลบดินให้พูนสูงกว่าระดับดินเดิมเล็กน้อย เพื่อป้องกันมิให้น้ำซังโคนต้น ซึ่งจะทำให้รากเน่าและทำให้ต้นไม้ตายได้ง่าย หากไม่แน่ใจว่าหลังการปลูกจะมีการทิ้งช่วงของฝนหรือไม่ อาจกลบดินเป็นแอ่งที่โคนต้นเล็กน้อยเพื่อรักษาความชื้นโคนต้น โดยดินที่กลบนี้ต้องเหยียบให้แน่นจนไม่มีการโยก สำหรับการปลูกต้นไม้บางชนิด เช่น สัก ซึ่งนิยมปลูกด้วยเหง้าไม้ไม่ต้องมีการเตรียมหลุมปลูก แต่จะใช้ไม้หรือเหล็กปลายแหลมขนาดพอเหมาะกับเหง้าสักปักตรง ๆ ลงบนพื้นดินลึกพอกับส่วนยาวของเหง้าแล้วโยกชะแลงเล็กน้อยให้รูด้านบนกว้างขึ้น จากนั้นหย่อนเหง้าลงแล้วแทงชะแลงลงบนดินข้าง ๆ รูแรกที่ใส่เหง้าแล้วโยกชะแลงเข้าหาเหง้าเพื่ออัดดินในรูปที่ใส่เหง้าให้แน่น ไม่ให้มีช่องอากาศซึ่งทำให้อากาศร้อนเข้าให้แทรกอยู่ และทำให้เหง้าแห้งตายได้ ถ้าเป็นการปลูกโดยระบบเปลือยราก อาจใช้จอบขุดเพียง 1 หน้าจอบ แล้ววางกล้าไม้ลงไปและอัดดินให้แน่นก็พอเพียง หากกล้าไม้สูงเกินไปให้ผูกกับหลักกันโยกหรืออาจทำให้กล้าไม้ล้มได้

3) ดูแลกล้าไม้หลังการปลูก

- **ตายวัชพืชและใส่ปุ๋ย** หลังจากการปลูกแล้วให้กำจัดวัชพืชอย่างน้อย 2 ครั้งหลังทำการปลูกแล้ว เพื่อให้กล้าไม้ที่ปลูกสามารถรอดตายและเจริญเติบโตได้ดี พ้นจากการแก่งแย่งของวัชพืชและศัตรูธรรมชาติอื่น ๆ โดยตายวัชพืชรอบโคนต้น เพื่อลดการแก่งแย่งอาหารและเปิดแสงให้แก่ต้นไม้ที่ปลูก และถางวงกลมรอบโคนมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 เมตร แล้วทำการใส่ปุ๋ยเพื่อเร่งการเจริญเติบโต

- **ปลูกซ่อม** การดำเนินการต่อเมื่อกกล้าไม้ที่ปลูกมีการตายหลังจากถางวัชพืชครั้งที่ 1 เสร็จสิ้นและควรปลูกซ่อมให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อทำให้กล้าไม้ที่ปลูกซ่อมเจริญเติบโตทัน และไม่แตกต่างจากต้นไม้ที่ปลูกในฤดูปลูกมากนัก

- **นับอัตราการรอดตาย** หลังจากดำเนินการปลูกต้นไม้ไปแล้ว จะทำการตรวจวัดอัตราการรอดตายในช่วงเดือนกันยายน โดยจัดทำแปลงตัวอย่าง มีขนาด 40x40 เมตร โดยปักหลัก แสดงแนวเขตแปลงตัวอย่าง ทั้ง 4 มุม ด้วยเสาคอนกรีต ขนาด 4x4 นิ้ว ความยาวของเสาเมื่อปักแล้วอยู่เหนือพื้นดินไม่น้อยกว่า 1 เมตร สำหรับจำนวนแปลงตัวอย่างให้คิดร้อยละ 10 ของพื้นที่ปลูก เศษของ การคำนวณให้คิดเป็น 1 แปลง ทั้งนี้ให้วางแปลงตัวอย่างกระจายทั่วพื้นที่ โดยจะต้องมีอัตราการรอดตายไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของกล้าไม้ทั้งหมดที่ปลูกต่อไร่

3.4 การป้องกันไฟป่า

ให้ดำเนินการจัดทำแนวกันไฟความกว้างไม่น้อยกว่า 8 เมตร โดยรอบตามแนวเขตแปลง หากพื้นที่มีขนาดใหญ่ให้แบ่งเป็นแปลงย่อยประมาณ 100 ไร่ แล้วจัดทำแนวกันไฟเป็นแนวแบ่งระหว่างแปลงย่อยสำหรับจุดที่ต่อแหลมให้จัดหน่วยดับไฟ หน่วยลาดตระเวน และยามป้องกันไฟตามงบประมาณที่ได้รับ

3.5 สำนักงานชั่วคราว

กรณีแปลงพื้นที่ป่าไม้ที่มีขนาดตั้งแต่ 200 ไร่ขึ้นไป หรือมีกิจกรรมบำรุงรักษาป่า เนื้อที่ตั้งแต่ 500 ไร่ ขึ้นไป ให้จัดตั้งสำนักงานชั่วคราวในบริเวณพื้นที่ที่มีความเหมาะสม พร้อมจัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานประจำสำนักงาน และจัดให้มีแผนที่แสดงผังบริเวณพื้นที่แปลงพื้นที่ป่า พร้อมแผนปฏิบัติงานแสดงไว้ภายในที่ทำการ (ภาคผนวก 7)

3.6 การมีส่วนร่วม

ให้ดำเนินการประสานชุมชนเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจถึงเหตุผลความจำเป็นในการที่จะต้องดำเนินการฟื้นฟูป่าไม้ในท้องที่และประโยชน์ที่จะเกิดต่อชุมชนในอนาคต และขอให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแปลงฟื้นฟูสภาพป่าไม้ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล การแสดงความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน จึงให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูป่าไม้ได้ทุกขั้นตอน (ภาคผนวก 8)

4. กิจกรรมสำหรับการปฏิบัติงานบำรุงรักษาป่า

จะดำเนินการบำรุงรักษาหลังจากทำการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าในปีแรก เพื่อที่จะให้ต้นไม้ที่ปลูกมีอัตราการรอดตายและเจริญเติบโตได้ดีพ้นจากการแก่งแย่งของวัชพืช และศัตรูธรรมชาติอื่น ๆ ตลอดจนเป็นการปรับปรุงต้นไม้ให้มีคุณภาพ ซึ่งจะต้องดูแลรักษาแปลงปลูกฟื้นฟูสภาพป่าให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องจนถึงอายุ 10 ปี เพื่อให้พื้นที่ป่าไม้ที่เสื่อมโทรมกลับคืนความอุดมสมบูรณ์ต่อไป โดยแบ่งเป็น 2 ระยะเวลา คือ

4.1 การบำรุงรักษาป่าปีที่ 2 - 6

ให้ดำเนินการซ่อมแซมแนวกันไฟทางตรวจการ ทำการดายวัชพืชปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง และทำการปลูกซ่อมไปพร้อมกัน และให้ดำเนินการ ดังนี้

1) **กำจัดวัชพืช** ให้กำจัดวัชพืช รอบโคนต้นขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 เมตร ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง และถากวงกลมรอบต้น ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 เมตร 2 ครั้ง และใส่ปุ๋ยเพื่อเร่งอัตราการเจริญเติบโตของต้นไม้

2) **การป้องกันไฟป่า** ให้ซ่อมแซมแนวป้องกันไฟป่า โดยรอบแปลงและภายในแปลง สำหรับจุดที่ล่อแหลม ให้จัดหน่วยดับไฟ หน่วยลาดตระเวน และยามป้องกันไฟ ตามงบประมาณที่ได้รับ

3) **การปลูกซ่อม** และนับอัตราการรอดตาย หลังจากการตายวัชพืชและถากรอบโคนต้นแล้ว ให้ตรวจนับอัตราการรอดตายและปลูกซ่อม โดยให้ต้นไม้มีอัตราการรอดตายไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

4.2 การบำรุงรักษาป่าปีที่ 7 - 10

ให้ทำการซ่อมแซมแนวกันไฟ/ทางตรวจการ ทำการลิดกิ่ง และทำการดายวัชพืชอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยดำเนินการ ดังนี้

1) **กำจัดวัชพืช** ให้กำจัดวัชพืช รอบโคนต้นขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 เมตร ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง และถากเป็นวงกลมรอบต้นขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 เมตร 2 ครั้ง และใส่ปุ๋ยเพื่อเร่งอัตราการเจริญเติบโตของต้นไม้

2) **การป้องกันไฟป่า** ให้ซ่อมแซมแนวป้องกันไฟป่า โดยรอบแปลงและภายในแปลง สำหรับจุดที่ล่อแหลม ให้จัดหน่วยดับไฟ หน่วยลาดตระเวน และยามป้องกันไฟ ตามงบประมาณที่ได้รับ

3) **การลิดกิ่ง** หลังจากการตายวัชพืชและถากรอบโคนต้นแล้ว ให้ทำการลิดกิ่งของต้นไม้โดยตัดกิ่งที่อยู่ใกล้โคนต้น หรือกิ่งที่ตายแล้วออกไป เพื่อให้ต้นไม้เจริญเติบโตได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการลดปริมาณเชื้อเพลิงที่ก่อให้เกิดไฟป่า

4) **การนับอัตราการรอดตาย** ให้ตรวจนับอัตราการรอดตายของต้นไม้ ในช่วงเดือนกันยายนของทุกปี

5. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

มีการติดตามผลการดำเนินงานปลูกป่าเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดในทุกระดับ คือ

- **ระดับพื้นที่** โดยหัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าฯ
- **ระดับหน่วยงาน** โดยสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ และสำนักส่งเสริมการปลูกป่า
- **ระดับนโยบาย** โดยสำนักแผนงานและสารสนเทศ กลุ่มตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้

พร้อมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลแปลงปลูกป่า ซึ่งได้นำเข้าข้อมูลในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์กรมป่าไม้ โดยสามารถนำข้อมูลจากระบบฯ มาใช้ในการสำรวจ วางแผน และติดตามผลการดำเนินงานร่วมกับการใช้เทคโนโลยีด้านภาพถ่ายดาวเทียมเข้ามาช่วย อีกทั้งสามารถให้หน่วยปฏิบัติ รายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบฯ เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้กรมป่าไม้ ทราบเป็นระยะ ๆ รวมทั้งการติดตามผลการปฏิบัติงานฟื้นฟูป่าของคณะกรรมการและคณะทำงาน ติดตาม แนะนำ และประเมินผลการปฏิบัติงานปลูกและบำรุงป่าของหน่วยงานในสังกัดส่วนปลูกป่าภาครัฐ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้รับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ สำหรับวิธีการฟื้นฟูป่าไม้ที่มีการปลูกกล้าไม้ให้ทำการประเมินอัตราการรอดตายและการเจริญเติบโตของกล้าไม้ที่ปลูกตามหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานปลูกป่า (ภาคผนวก 9)

6. การรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายเงิน

การรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายเงินงานปลูกป่า แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1) **ระดับหน่วยงานภาคสนาม** โดยเจ้าหน้าที่ (หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าฯ) เป็นผู้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงิน ส่งให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ตามแบบฟอร์มและระยะเวลาที่กำหนด

2) **ระดับสำนัก** โดยสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่เป็นผู้รวบรวม และรายงานผลการปฏิบัติงานและการเบิกจ่ายเงินในภาพรวมของหน่วยงานภาคสนามที่อยู่ในความรับผิดชอบ ส่งให้กรมป่าไม้ตามแบบฟอร์มและระยะเวลาที่กำหนด

3) **ระดับกรม** โดยเจ้าหน้าที่ส่วนปลูกป่าภาครัฐ เป็นผู้ดำเนินการรวบรวมรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่รายงานให้กรมป่าไม้ทราบ หรือจากผลการติดตามผลการปฏิบัติงานฟื้นฟูป่าไม้ของคณะทำงานติดตาม แนะนำ และประเมินผล พร้อมสรุปผลการปฏิบัติงานปลูกป่าในภาพรวมของกรมป่าไม้ให้ผู้บังคับบัญชาในแต่ละระดับได้รับทราบเป็นระยะ ๆ รวมทั้ง หากผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด จะดำเนินการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ดำเนินการแก้ไข/ปรับปรุงโดยสำนักฯ ท้องที่ที่จะต้องรวบรวมผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาคสนาม และส่งหนังสือแจ้งยืนยันการปฏิบัติงานตามข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของคณะทำงานฯ ให้กรมป่าไม้ทราบ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดต่อไป

6.1 **จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ** ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ซึ่งหน่วยปฏิบัติงานสามารถ ดาวโหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ของหน่วยงานภาคสนาม และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ ได้ที่ <https://new.forest.go.th/gov/> หัวข้อ “ดาวโหลดเอกสาร” (เว็บไซต์ของส่วนฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้) ส่งให้หน่วยเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน 1 ชุด และกรมป่าไม้ จำนวน 1 ชุด ตามระยะเวลา ที่กำหนด (ภาคผนวก 10) ดังนี้

1) **รายงานผลการปฏิบัติงานเป็นรายเดือน** โดยให้หน่วยงานภาคสนามและสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ จัดทำแผน/รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายเงินของกิจกรรมที่อยู่ในความรับผิดชอบ ส่งให้กรมป่าไม้ภายใน 3 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นเดือน

2) **การรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นรายไตรมาส** โดยให้หน่วยงานภาคสนามและสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ จัดทำรายงานสรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน พร้อมภาพถ่ายสี และข้อมูลพื้นที่แปลงปลูกฟื้นฟูสภาพป่า ส่งให้กรมป่าไม้ภายใน 3 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นไตรมาสที่ 1 2 3 และ 4

3) การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี โดยให้หน่วยงานภาคสนามและสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายเงินของกิจกรรมที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยจัดทำเป็นรูปเล่มส่งให้กรมป่าไม้ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น ๆ

6.2 การจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งให้ความสำคัญต่องานด้านฐานข้อมูล โดยได้ให้หน่วยงานในสังกัดจัดทำฐานข้อมูลภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นหนึ่งเดียว และเชื่อมต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน หรือการตัดสินใจที่ถูกต้อง โดยกรมป่าไม้ได้แจ้งให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่รวบรวมข้อมูลแปลงปลูกป่าที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ พร้อมดำเนินการดังนี้ (ภาคผนวก 11)

1) ให้จัดส่งข้อมูลแปลงปลูกป่าของหน่วยฟื้นฟูสภาพป่า/สวนป่า/โครงการ ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ ในกิจกรรมปลูกป่า ซึ่งได้ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 จนถึงปัจจุบัน ให้กรมป่าไม้พร้อมไฟล์ข้อมูล เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบในการพิจารณาขอรับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการปลูกและบำรุงป่า ของปีงบประมาณถัดไป

2) ให้ดำเนินการลงข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ กรมป่าไม้ ให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งทางกรมป่าไม้ โดยสำนักส่งเสริมการปลูกป่า ส่วนปลูกป่าภาครัฐ ได้นำข้อมูลแปลงปลูกป่า ปี พ.ศ. 2559 ลงในระบบฯ แล้ว สำหรับแปลงปลูกป่าตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2560 เป็นต้นไป และแปลงปลูกป่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 - 2558 ให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ดำเนินการนำเข้าข้อมูลและปรับปรุง ข้อมูลในระบบฯ ให้เป็นปัจจุบัน โดยสามารถดำเนินการได้ที่ <http://forestinfo.forest.go.th/default.aspx> (เว็บไซต์ของศูนย์สารสนเทศ สำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้)

3) ให้ตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของข้อมูลแปลงปลูกป่าที่ได้นำเข้าข้อมูลในระบบฯ โดยจากข้อ (2) หลังจากที่ได้นำเข้าข้อมูลในระบบฯ แล้ว กรมป่าไม้ได้ตรวจสอบแล้วพบว่า มีข้อมูลแปลงปลูกป่า ของหน่วยฟื้นฟูสภาพป่า/สวนป่า/โครงการบางแห่ง ที่ยังไม่สามารถขึ้นรูปแปลงในระบบภูมิศาสตร์สารสนเทศ (GIS) กรมป่าไม้ได้อย่างถูกต้อง จึงได้แจ้งให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ดำเนินการตรวจสอบและยืนยันความถูกต้อง ของข้อมูลและรายงานให้กรมป่าไม้ทราบต่อไป

ภาพที่ 15 การจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ

รายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
กิจกรรม.....

ระบุชื่อกิจกรรม เช่น กิจกรรมปลูกป่า,
กิจกรรมบำรุงรักษาป่าปีที่ 2-6 ,กิจกรรม
บำรุงรักษาป่าปีที่ 7-10 หรือกิจกรรมอื่นๆ

โดย

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่.....
กรมป่าไม้

หมายเหตุ : 1. ใช้รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 24 ตัวหนา
2. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่รวบรวมผลการปฏิบัติงานรายแปลง แล้วรวมเล่มรายงานผลการดำเนินการ ให้กรมป่าไม้
โดยแบ่งเป็นกิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมปลูกป่าทั่วไป จำนวน 1 เล่ม
- กิจกรรมบำรุงรักษาป่าปีที่ 2-6 จำนวน 1 เล่ม
- กิจกรรมบำรุงรักษาป่าปีที่ 7-10 จำนวน 1 เล่ม
- กิจกรรมอื่นๆ จำนวน 1 เล่ม

(หากกิจกรรมใดมีจำนวนหลายแปลงสามารถแบ่งเป็นเล่มรายงานย่อยได้)

1. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ..... ส่วนที่ 1
(งบปกติ)
- ลำดับที่ 1 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 2 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 3 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 4 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 5 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
- รวม.....ไร่
2. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ..... ส่วนที่ 2
(เงินนอกงบประมาณ)
- ลำดับที่ 1 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 2 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 3 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 4 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 5 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
- รวม.....ไร่
3. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ..... ส่วนที่ 3
(เบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน)
- ลำดับที่ 1 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 2 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 3 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 4 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
 - ลำดับที่ 5 หน่วยปฏิบัติ.....ปีปลูก.....เนื้อที่.....ไร่
- รวม.....ไร่

หมายเหตุ : 1. ใช้รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK

2. ลำดับการจัดเรียง ตามลำดับ แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ..... (ปม.2)

ส่วนที่ 1

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.....
(งบปกติ)

ภาพที่ 18 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

รายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

กิจกรรม ปลูกป่าทั่วไป บำรุงรักษาป่าปีที่ 2 – 6 บำรุงรักษาป่าปีที่ 7 – 10
 อื่น ๆ ระบุ.....

หน่วยปฏิบัติงาน.....

ท้องที่หมู่บ้าน..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ปีปลูก..... เนื้อที่.....ไร่ พิกัดกลางแปลง WGS1984 ZONE..... E.....N.....

แผนการปฏิบัติงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

1. ชื่อหน่วยปฏิบัติ
2. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ..... ตำแหน่ง.....
หมายเลขโทรศัพท์.....
3. หน่วยงานรับผิดชอบ : ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่..... กรมป่าไม้
4. แผนการปฏิบัติงาน แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิต พื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักฟื้นฟูป่าไม้ กิจกรรม.....
จำนวน เนื้อที่.....ไร่ และจัดทำแนวกันไฟ ระยะทาง..... กิโลเมตร
5. งบประมาณที่ได้รับบาท ..(.....บาทถ้วน)
 ปลูกป่าทั่วไป.....บาท
 บำรุงรักษาป่าปีที่ 2 - 6.....บาท
 บำรุงรักษาป่าปีที่ 7 - 10.....บาท
 จัดทำแนวกันไฟ.....บาท
 กิจกรรมอื่น ๆ (ระบุ).....บาท
6. หน่วยเบิกจ่าย สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่.....
7. ส่งรายงาน
 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
 รายงานข้อมูลค่าพิกัดรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
 แบบรายงานผลการปฏิบัติงานฯ (One page)
 ภาพถ่ายแสดงผลการปฏิบัติงานฯ
 แผนที่ภูมิประเทศ (Topo) แสดงพื้นที่แปลง มาตรฐาน 1:50,000
 แผนที่ (Google Earth, Drone ฯลฯ) แสดงพื้นที่แปลง มาตรฐาน 1:10,000
 สำเนาแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน (ปม.2)
 สำเนาแผนปฏิบัติงาน (Action Plan)
 สำเนาคำสั่งกรมป่าไม้
 รูปภาพขณะปฏิบัติงาน ในรูปแบบไฟล์ (.jpg)

ภาพที่ 19 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

รายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.....
 กิจกรรม..... และจัดทำแนวกันไฟ
 ท้องที่ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่,
 สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้
 * * * * *

1. งาน/กิจกรรม

- ปลูกป่าทั่วไป (ปลูกปี.....) จำนวน.....ไร่
- บำรุงรักษาป่าปีที่ 2 - 6 (ปลูกปี.....) จำนวน.....ไร่
- บำรุงรักษาป่าปีที่ 7 - 10 (ปลูกปี.....) จำนวน.....ไร่
- บำรุงป่าเพื่อการวิจัย (ปลูกปี.....) จำนวน.....ไร่
- บำรุงสวนป่าหวาย อายุ 2-6 ปี (ปลูกปี.....) จำนวน.....ไร่
- บำรุงป่าใช้สอย (ปลูกปี.....) จำนวน.....ไร่
- บำรุงป่าเสริมตามธรรมชาติ (ปลูกปี.....) จำนวน.....ไร่
- บำรุงสวนผลิตเมล็ดพันธุ์ไม้ อายุ 2-6 ปี (ปลูกปี.....) จำนวน.....ไร่
- จัดทำแนวกันไฟ.....กม.
- อื่น ๆ.....

2. ผลการดำเนินงาน

- กิจกรรมปลูกป่าทั่วไป กิจกรรมบำรุงรักษาป่าปีที่ 2-6
 7-10

ปลูกปี พ.ศ.	พิกัดกลางแปลง WG1984		ชนิดพันธุ์ไม้ ที่ปลูก/ ปลูกซ่อม	จำนวน (ต้น)	ระยะปลูก (ม.ขม.)	ตายวัชพืช (ครั้ง)	% รอดตาย	ทำแนวกันไฟ (กม.)
	E	N						
			1.					
			2.					
			3.					
			4.					
			5.					
			รวม					

3.งบประมาณและค่าใช้จ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

3.1 ได้รับงบประมาณและใช้จ่ายจริง ดังนี้

งบรายจ่าย	งบประมาณที่ได้รับ (บาท)	เบิกจ่าย (บาท)
1) งบบุคลากร (ค่าจ้างชั่วคราว)		
2) งบดำเนินงาน		
2.1) ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ		
2.2) ค่าสาธารณูปโภค		
3) งบลงทุน		
3.1) ครุภัณฑ์		
3.2) ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		
4) งบรายจ่ายอื่นๆ		
รวม		

ลงชื่อ.....หัวหน้าหน่วยปฏิบัติ
(.....)

.....

4. ความเห็นผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการปลูกป่า

.....

ลงชื่อ.....)

(.....)

ตำแหน่ง

5. ความเห็นผู้อำนวยการสำนักสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่

.....

ลงชื่อ.....)

(.....)

ตำแหน่ง

แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.....
 กิจกรรม ปลุทุกตัวไป บำรุงรักษาปีที่ 2 - 6 บำรุงรักษาปีที่ 7 - 10
 อื่น ๆ ระบุ.....
 หน่วยปฏิบัติงาน.....
 ท้องที่หมู่บ้าน.....หมู่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 บึงลูก.....เนื้อที่.....ไร่ พิกัดกลางแปลง WGS1984 ZONE..... E.....N.....

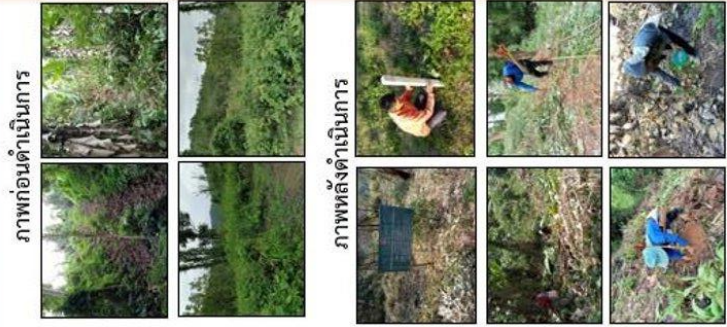
ภาพจากมุมสูง (ใช้ภาพจาก Google earth, Drone ฯลฯ)
 ก่อนดำเนินงาน หลังดำเนินงาน

พิกัดรูปแปลง	
UTM WGS84	
x	y
563195	2088178
563106	2088174
563019	2088170
562960	2088162
562908	2088154
562514	20883
561492	2088514
561372	2088757
561237	20889112
561122	20892347
563195	2088178

ชนิดไม้และจำนวนต้นที่ปลูก (ทั้งหมด)		
ลำดับ	ชนิดไม้	จำนวน (ต้น)
1	สัก	50,000
2	มะค่าโมง	10,000
3	ประดู่ป่า	10,000
4	มะขามป้อม	10,000
5	หว้า	10,000
6	ชิงชันบ้าน	10,000
รวม		100,000

อัตราการรอดตายเฉลี่ยต่อไร่ (%): 95

ภาพที่ 25 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

ภาพถ่ายแสดงผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
 กิจกรรม ปลุกป่าทั่วไป บำรุงรักษาป่าปีที่ 2 - 6 บำรุงรักษาป่าปีที่ 7 - 10
 อื่น ๆ ระบุ.....
 หน่วยปฏิบัติงาน.....
 ท้องที่หมู่บ้าน..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 ปีปลูก..... เนื้อที่.....ไร่ พิกัดกลางแปลง WGS1984 ZONE.... E.....N.....

1. ภาพแสดงพื้นที่ก่อนดำเนินการ

2. ภาพแสดงพื้นที่ระหว่างดำเนินการ

3. ภาพแสดงพื้นที่หลังดำเนินการ

ภาพที่ 26 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

กรณี ปลุกป่าทั่วไป

ภาพถ่ายแสดงผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

กิจกรรม ปลุกป่าทั่วไป บำรุงรักษาป่าปีที่ 2 – 6 บำรุงรักษาป่าปีที่ 7 – 10
 อื่น ๆ ระบุ.....

หน่วยปฏิบัติงาน.....

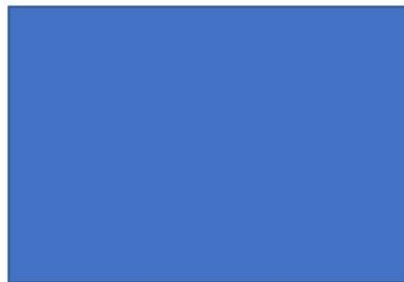
ท้องที่หมู่บ้าน..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ปีปลูก..... เนื้อที่.....ไร่ พิกัดกลางแปลง WGS1984 ZONE..... E.....N.....

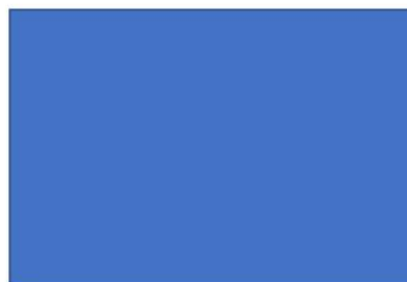
1. สำรวจ รังวัด และปักหลักหมายแนวเขตแปลงปลุกป่า

2. ทำทางตรวจการณ์ และทำแนวกันไฟ

3. เตรียมกล้าไม้

ภาพถ่ายแสดงผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

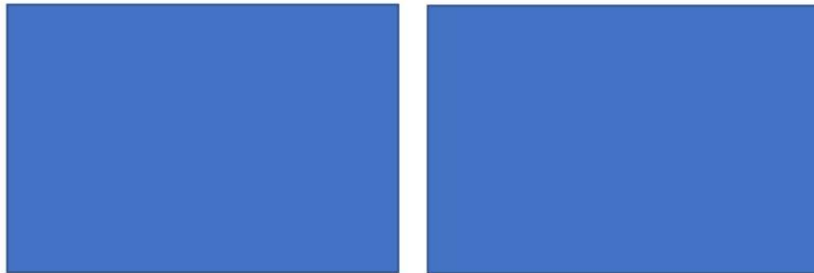
กิจกรรม ปลูกป่าทั่วไป บำรุงรักษาป่าปีที่ 2 – 6 บำรุงรักษาป่าปีที่ 7 – 10
 อื่น ๆ ระบุ.....

หน่วยปฏิบัติงาน.....

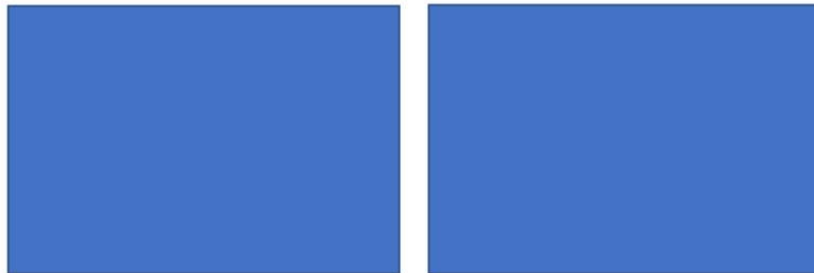
ท้องที่หมู่บ้าน..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ปีปลูก..... เนื้อที่.....ไร่ พิกัดกลางแปลง WGS1984 ZONE.... E.....N.....

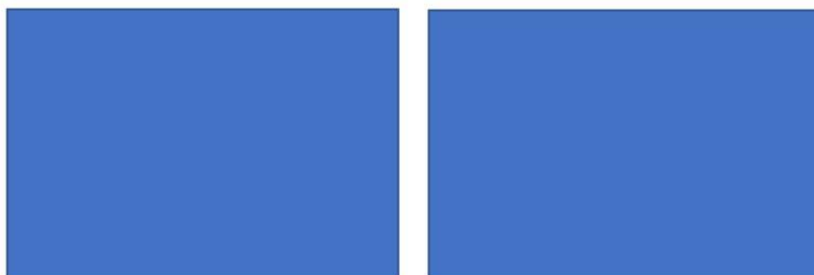
4. เตรียมพื้นที่ (เก็บ วัชพืชรบกวน เผา) ปักหลักหมายแนวปลูก (ไม้เสต็ก)

5. ปลูก

6. ดายวัชพืช (ครั้งที่ 1) (ครั้งที่ 2)

ภาพที่ 28 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

กรณี บำรุงป่าที่ 2-6 ปี

ภาพถ่ายแสดงผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

กิจกรรม ปกป่าทั่วไป บำรุงรักษาป่าปีที่ 2 – 6 บำรุงรักษาป่าปีที่ 7 – 10
 อื่น ๆ ระบุ.....

หน่วยปฏิบัติงาน.....

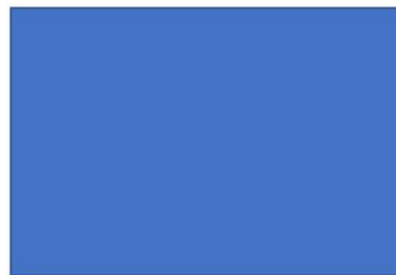
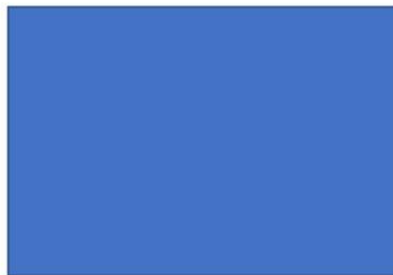
ท้องที่หมู่บ้าน..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ปีปลูก..... เนื้อที่.....ไร่ พิกัดกลางแปลง WGS1984 ZONE.... E.....N.....

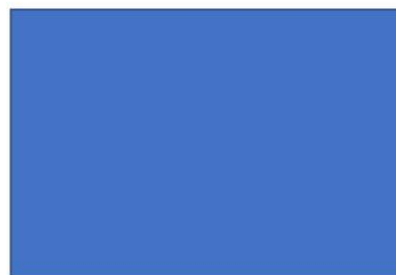
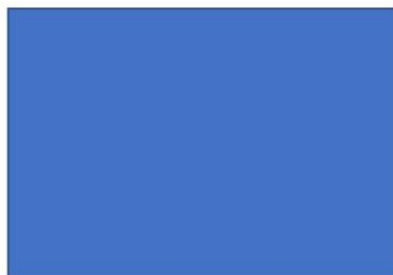
1. ซ่อมแซมทางตรวจการณ์ และทำแนวกันไฟ

2. ยามป้องกันไฟ

3. ค่ายวิชาชีพ (ครั้งที่ 1) (ครั้งที่ 2)

ภาพที่ 29 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

ภาพถ่ายแสดงผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

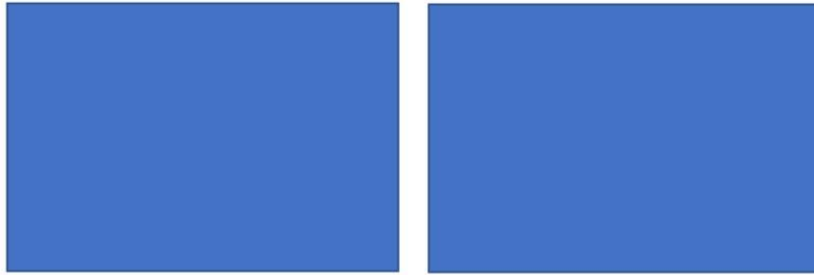
กิจกรรม ปักชำกิ่ง บำรุงรักษาป่าปีที่ 2 – 6 บำรุงรักษาป่าปีที่ 7 – 10
 อื่น ๆ ระบุ.....

หน่วยปฏิบัติงาน.....

ท้องที่หมู่บ้าน..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ปีปลูก..... เนื้อที่.....ไร่ พิกัดกลางแปลง WGS1984 ZONE..... E.....N.....

4. ปักชำกิ่งทดแทนต้นไม้ที่ตาย

ภาพที่ 30 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

กรณี บำรุงป่าปีที่ 7-10

ภาพถ่ายแสดงผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

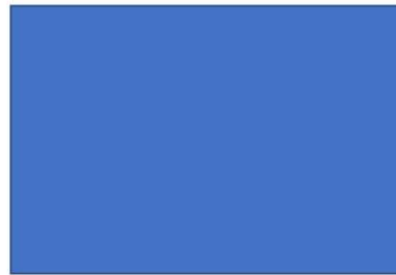
กิจกรรม ปกป่าทั่วไป บำรุงรักษาป่าปีที่ 2 – 6 บำรุงรักษาป่าปีที่ 7 – 10
 อื่น ๆ ระบุ.....

หน่วยปฏิบัติงาน.....

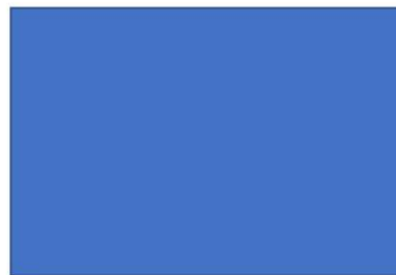
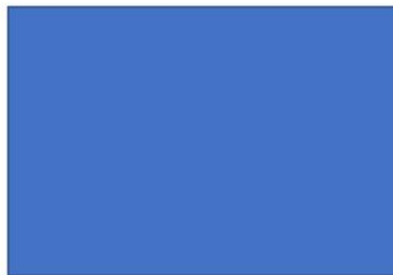
ท้องที่หมู่บ้าน..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ปีปลูก..... เนื้อที่.....ไร่ พิกัดกลางแปลง WGS1984 ZONE.... E.....N.....

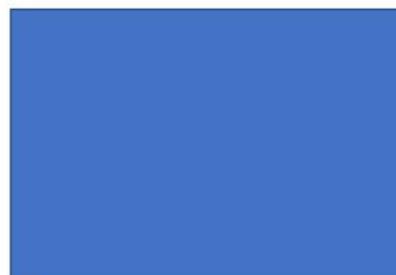
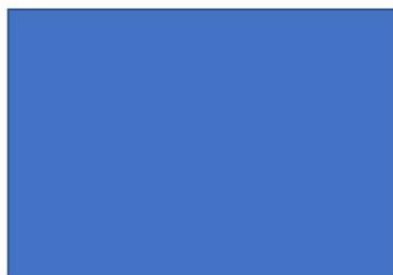
1. ซ่อมแซมทางตรวจการณ์และทำแนวกันไฟ

2. ยามป้องกันไฟ

3. ดायวัชพืช (ครั้งที่ 1) (ครั้งที่ 2)

ภาพที่ 31 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

ภาพถ่ายแสดงผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

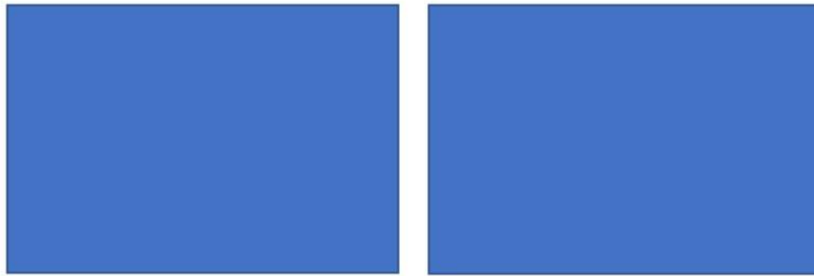
กิจกรรม ปักชำทั่วไป บำรุงรักษาป่าปีที่ 2 - 6 บำรุงรักษาป่าปีที่ 7 - 10
 อื่น ๆ ระบุ.....

หน่วยปฏิบัติงาน.....

ท้องที่หมู่บ้าน..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ปีปลูก..... เนื้อที่.....ไร่ พิกัดกลางแปลง WGS1984 ZONE..... E.....N.....

4. รีดกิ่ง

ภาพที่ 32 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

กรณี กิจกรรมทำแนวกันไฟ

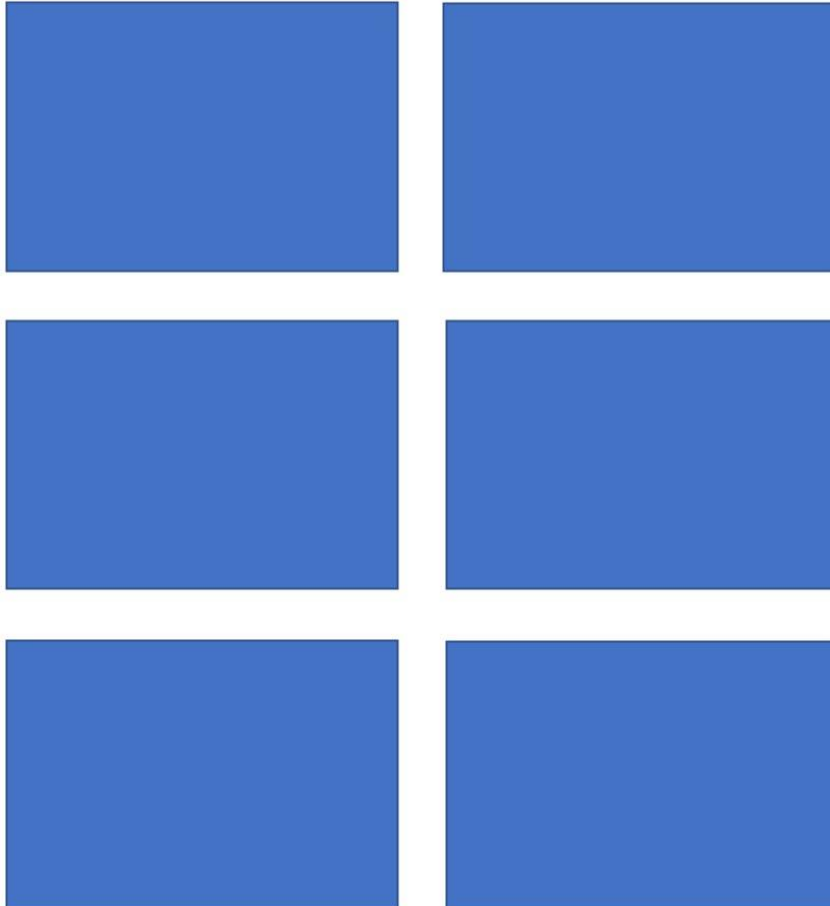
ภาพถ่ายแสดงผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

กิจกรรมทำแนวกันไฟ

หน่วยปฏิบัติงาน.....

ท้องที่หมู่บ้าน..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ปีปลูก..... เนื้อที่.....ไร่ พิกัดกลางแปลง WGS1984 ZONE.... E.....N.....

ภาพที่ 33 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

แผนที่ภูมิประเทศ (Topo) แสดงพื้นที่แปลง

กิจกรรม ปศุสัตว์ทั่วไป บำรุงรักษาป่าปีที่ 2 - 6 บำรุงรักษาป่าปีที่ 7 - 10

อื่น ๆ ระบุ.....

หน่วยปฏิบัติงาน.....

ท้องที่หมู่บ้าน..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

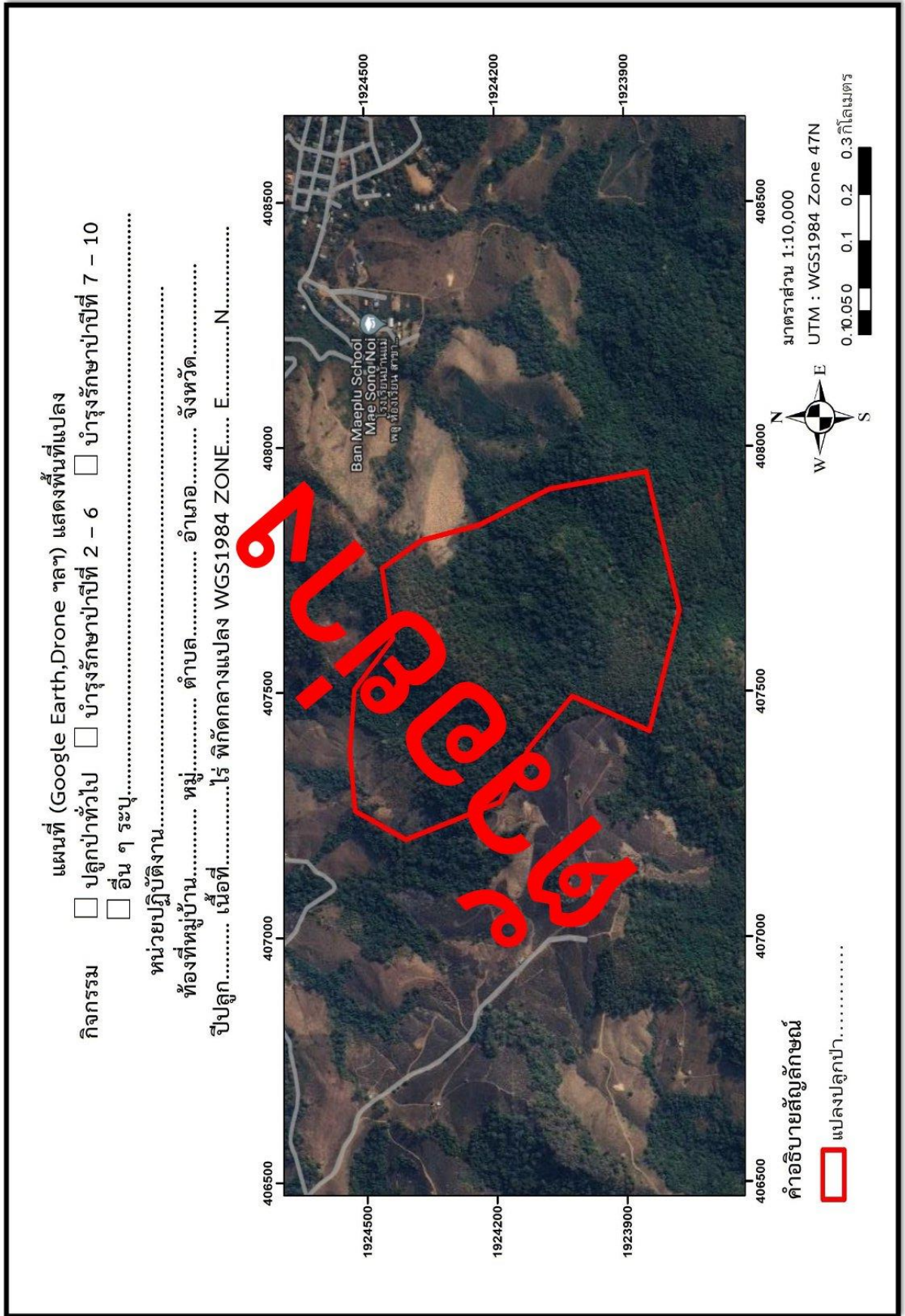
ปีปลูก..... เนื้อที่.....ไร่ พิกัดกลางแปลง WGS1984 ZONE... E.....N.....

คำอธิบายสัญลักษณ์

แปลงปลูกป่า.....

มาตราส่วน 1:50,000
 UTM : WGS1984 Zone 47N
 0.50.250 0.5 1 1.5 กิโลเมตร

ภาพที่ 34 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

ภาพที่ 35 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

สำเนา

คำสั่งกรมป่าไม้
ที่ ๓๓ ๓ /๒๕๖๕
เรื่อง ให้ข้าราชการไปปฏิบัติราชการ

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว เพื่อความเหมาะสมและประโยชน์แก่ทางราชการ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๗ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ คำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๔๙๑๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ และคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๕๐๘๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงให้ข้าราชการไปปฏิบัติราชการ จำนวน ๕๙ ราย ลงบัญชีและยึดแนบท้ายนี้ โดยให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๒ และหน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้ในระบอบป่าอนุรักษ์ที่ปฏิบัติงานภาคสนามตั้งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ มีหน้าที่ควบคุม ดูแล การดำเนินการภาคสนาม ดังกล่าว ให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย ตามระเบียบ กฎหมาย และข้อสั่งการ ต่อไป

ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวพิมพ์ชัย ชินหวี)
นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

(ลงนาม) สุรชัย อจลบุญ
(นายสุรชัย อจลบุญ)
อธิบดีกรมป่าไม้

สำเนาถูกต้อง

(.....)

ตำแหน่ง

		บัญชีรายละเอียดให้ข้าราชการไม่ปฏิบัติราชการ (แบบท้ายคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๒๕๖๖ ลงวันที่ พ.ศ.๒๕๖๖)			หมายเหตุ
ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/สังกัด	ตำแหน่งเลขที่	ไม่ไปปฏิบัติราชการ	
๑					ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
				รวม ๑ ราย	

สำเนาถูกต้อง

(.....)
ตำแหน่ง

ภาพที่ 39 ตัวอย่างแบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

ส่วนที่ 2

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.....
(เงินนอกงบประมาณ)

ใช้รูปแบบรายงานเหมือนส่วนที่ 1

ส่วนที่ 3

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.....
(เบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน)

ใช้รูปแบบรายงานเหมือนส่วนที่ 1

ส่วนที่ 2

แนวทางการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่เพื่ออนุมัติแผนและงบประมาณ

1. แผนงานและงบประมาณ

หลังจากสำนักส่งเสริมการปลูกป่า ได้รับข้อมูลการสำรวจเบื้องต้นจากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ แล้วจะนำค่าพิกัดลงในโปรแกรม google earth เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการปลูกป่า หากมีพื้นที่ใดที่ยังสงสัย หรือดูสภาพจากแผนที่ไม่ชัดเจนถึงความเหมาะสมของพื้นที่ในการปลูกพื้นที่ฟูสภาพป่า กรมป่าไม้ โดยสำนักส่งเสริมการปลูกป่า จะส่งเจ้าหน้าที่ออกไปดูสภาพพื้นที่จริง โดยนำข้อมูลรายงานการสำรวจเบื้องต้นที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการคัดเลือกฯ ของแต่ละสำนักที่ส่งมาประกอบในการดูพื้นที่จริงว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หากมีความเหมาะสมก็จะพิจารณาเสนอให้มีการขออนุมัติจัดสรรแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่อไป โดยแบ่งการจัดสรรงบประมาณออกเป็น 2 กรณี คือ

1.1 เงินงบประมาณ เมื่อพื้นที่ที่เสนอเพื่อพิจารณามีความเหมาะสมในการปลูกพื้นที่ฟูสภาพป่า สำนักส่งเสริมการปลูกป่า จะได้เสนอพื้นที่เป้าหมายและผู้รับผิดชอบในการปลูกป่า ตามที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่เสนอมา เพื่อเสนอขออนุมัติแผนปฏิบัติงานและงบประมาณต่ออธิบดีกรมป่าไม้ เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

1.2 เงินนอกงบประมาณ จะมีคณะกรรมการคัดเลือกพื้นที่ และผู้รับผิดชอบในการปลูกป่าและบำรุงป่า โดยเงินนอกงบประมาณ ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการเก็บรักษาและการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า พ.ศ. 2548 (ภาคผนวก 12) โดยนำข้อมูลการสำรวจเบื้องต้นที่มีความเหมาะสมในการปลูกพื้นที่ฟูสภาพป่า เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อเสนอขออนุมัติแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่ออธิบดีกรมป่าไม้ เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีคำสั่ง ที่ 81/2565 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2565 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการปลูกป่าและบำรุงรักษาสวนป่าของรัฐ เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการเพื่อการปลูกป่าและบำรุงรักษาสวนป่าของรัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่ เพื่อพิจารณาให้ความเห็น หรือข้อเสนอแนะในการคัดเลือก หรือการกำหนดพื้นที่เป้าหมายการปลูกพื้นที่ฟูสภาพป่าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายและกำกับดูแล กำหนด โดยให้พื้นที่เป้าหมายในการปลูกพื้นที่ฟูสภาพป่า ต้องได้รับมติเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ ดังกล่าวแล้ว จึงเสนอเพื่อขออนุมัติแผนปฏิบัติงานและงบประมาณต่ออธิบดีกรมป่าไม้ เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

2. การจัดทำ/เสนอแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินในการปลูกป่า

เจ้าหน้าที่ส่วนปลูกป่าภาครัฐ เป็นผู้ดำเนินการรวบรวม/จัดทำบัญชีรายชื่อผู้เสนอพื้นที่ และจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อพิจารณาอนุมัติแผนงานและงบประมาณในการปลูกป่า และออกคำสั่งปฏิบัติงานต่อไป

การจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ด้านการฟื้นฟูป่าในพื้นที่ของรัฐ มีจำนวน 4 แผนงาน ได้แก่

- 1) **แผนงานงบประมาณปกติ** ได้แก่ แผนงานพื้นฐานด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตพื้นที่ป่าไม้ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักฟื้นฟูป่าไม้ กิจกรรมบำรุงรักษาป่า (งานบำรุงรักษาป่า)
- 2) **แผนงานบูรณาการ** ได้แก่ แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ กิจกรรมโครงการฟื้นฟูระบบนิเวศในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
- 3) **แผนงานเงินนอกงบประมาณ** ได้แก่ กิจกรรมปลูกป่าและบำรุงรักษาป่า

4) แผนงานเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน ได้แก่ กิจกรรมปลูกป่าและบำรุงรักษาป่า

โดยมีแนวทางการดำเนินการตามหนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๑๖๐๘.๓/๑๔๐๘๖ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อขอรับจัดสรรงบประมาณในการปลูกป่า (ภาคผนวกที่ ๑๓)

2.1 แผนงานงบประมาณปกติ มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ส่วนพื้นที่ป่าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า จัดทำฐานข้อมูลแปลงปลูกป่าและบำรุงป่า ดังนี้

กิจกรรมปลูกป่า

- สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ ที่เสนอพื้นที่เป้าหมายในการปลูกฟื้นฟูป่าโดยการจัดทำรายงานผลการสำรวจพื้นที่ (คำพิกัตแผนที่)

- เสนอคณะกรรมการพิจารณาการปลูกป่าระดับพื้นที่ตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ ๘๑/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๕ พิจารณาคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการปลูกฟื้นฟูป่าด้วยเงินงบประมาณ ในปีงบประมาณ

- ส่วนพื้นที่ป่าไม้ จัดทำฐานข้อมูลรายแปลง รายจังหวัด

กิจกรรมบำรุงป่า

- จัดทำฐานข้อมูลแปลงบำรุงป่า โดยแบ่งตามปีงบประมาณ และแบ่งช่วงอายุแปลงปลูกป่าเป็นงานบำรุงรักษาป่าปีที่ ๒ - ๖ และงานบำรุงรักษาป่าปีที่ ๗ - ๑๐ สำหรับงานจัดทำแนวกันไฟ ได้ถูกกำหนดเป้าหมายไว้แล้ว โดยได้แบ่งเป้าหมายให้สวนป่าพันการบำรุงก่อนเป็นอันดับแรก แล้วนำเป้าหมายจัดทำแนวกันไฟที่เหลือเฉลี่ยให้กับแปลงบำรุงป่าต่อไป แปลงบำรุงป่าจะดำเนินงานจัดทำแนวกันไฟโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๐๐ ไร่ ต่อ ๑ กิโลเมตร

2) สำนักส่งเสริมการปลูกป่า จัดทำแผนภาพรวมตามแบบฟอร์ม (สผส.๑ - ๕) ที่สำนักแผนงานและสารสนเทศกำหนด

3) สำนักส่งเสริมการปลูกป่าจัดทำข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ตามแบบฟอร์ม (สพ. ๓๐๑ - ๓๐๒) เป็นแผนแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย งบดำเนินงาน งบลงทุนเป็นรายเดือน รายจังหวัด โดยที่วงเงินงบประมาณต้องไม่เป็นหลักสิบ หากจังหวัดใดมีวงเงินเป็นหลักสิบให้พิจารณาว่า ถ้าเกิน ๕๐ บาท ให้บวกเพิ่มให้เต็มร้อยบาท ถ้าน้อยกว่า ๕๐ บาท ให้ลดลงอีกเป็นหลักร้อยบาท เนื่องจากสำนักงบประมาณได้จัดทำระบบจัดส่งข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ โดยโปรแกรมนี้รองรับวงเงินงบประมาณเป็นหลักร้อยเท่านั้น

4) ประกาศใช้ พ.ร.บ. งบประมาณฯ ประจำปีงบประมาณ/กรมป่าไม้อนุมัติแผนภาพรวม

5) สำนักส่งเสริมการปลูกป่า จัดทำแบบสรุปแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน (ปม. ๑ - ๒) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. เป็นสรุปแผนแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงาน งบลงทุน เป็นรายเดือน ของแต่ละหน่วยปฏิบัติ โดยต้องสอดคล้องกับวงเงินงบประมาณรายจังหวัดที่ได้กำหนดใน สพ.๓๐๑ - ๓๐๒ ไว้แล้ว

6) จัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน (ปม. ๑ - ๒) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. เป็นแผนแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย งบดำเนินงาน งบลงทุน เป็นรายเดือน ของแต่ละหน่วยปฏิบัติ โดยต้องสอดคล้องกับวงเงินงบประมาณในแบบสรุปแผนปฏิบัติงาน

- ปม.๑ แสดงแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีงบประมาณ ในภาพรวมของกิจกรรม โดยระบุแผนปฏิบัติงานและงบประมาณ วัตถุประสงค์ของกิจกรรม พื้นที่ดำเนินการ/เป้าหมาย วิธีดำเนินการ งบประมาณส่วนกลางและภูมิภาค และหน่วยงานที่รับผิดชอบ

- ปม.๒ แสดงแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีงบประมาณ กิจกรรม... ของหน่วยปฏิบัติ แต่ละหน่วย โดยระบุแผนปฏิบัติงานและงบประมาณ รหัสบัญชี หน่วยเบิกจ่าย สำนักงานคลัง งานที่ปฏิบัติ ปริมาณงาน และระยะเวลาการดำเนินงาน

7) เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ได้ประกาศใช้บังคับ กรมป่าไม้จึงได้อนุมัติแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. เป็นแผนงานภาพรวม (สรุป ปม. 1 - 2) แล้วสำนักส่งเสริมการปลูกป่าจะต้องดำเนินการจัดสรรงบประมาณ (ปม. 1 - 2) ให้นำหน่วยปฏิบัติทั้งส่วนกลางและภูมิภาคตามที่กรมป่าไม้ได้รับการจัดสรร

2.2 แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2558 เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยโครงการฯ ได้บรรจุอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ ที่ 5 การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน ในปี พ.ศ.2560 ได้มีการร่างกรอบยุทธศาสตร์แห่งชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อเพิ่มศักยภาพการฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ที่เสื่อมโทรม ให้มีพื้นที่ป่าไม้รวมทั้งประเทศ ร้อยละ 55 ของพื้นที่ประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 และแผนแม่บทแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2557 โดยในปี พ.ศ. 2561 ได้รับการเห็นชอบให้เข้าร่วมแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านที่ 4 การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน โดยกำหนดเป้าหมายของความสำเร็จ พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม เพื่อให้ได้พื้นที่ป่าไม้อย่างน้อยร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ ปัจจุบันเป้าหมายตามศักยภาพในระยะเวลา 15 ปี รวมทั้งสิ้น 1.375 ล้านไร่ (ปี พ.ศ. 2566-2580) โดยมีกลยุทธ์ ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม เพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ระบบนิเวศและเพิ่มศักยภาพในการอนุรักษ์ดินและน้ำของพื้นที่อนุรักษ์ เพิ่มความสามารถในการกักเก็บน้ำไว้ในดินลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ และทำให้มีน้ำไหลในลำธารสม่ำเสมอตลอดปี โดยมีแนวทางการดำเนินงานด้านการฟื้นฟูป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมทั้งพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติด้วยพันธุ์ไม้ท้องถิ่นการป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ โดยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มและพื้นที่เกษตรที่วิกฤตต่อการสูญเสียหน้าดิน โดยมีแนวทางการป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดิน (พื้นที่ป่าต้นน้ำในเขตป่าอนุรักษ์/ป่าสงวนแห่งชาติ) ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้น 1,2 การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดิน (พื้นที่เกษตรนอกพื้นที่อนุรักษ์) กำหนดตัวชี้วัด จำนวนพื้นที่ป่าได้รับการปลูกฟื้นฟูระบบนิเวศ รวมทั้งสิ้น 1.375 ล้านไร่ (ปี พ.ศ. 2566-2580) ประโยชน์ที่ได้รับ คือ เพิ่มพื้นที่ป่าและฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ตลอดจนป้องกันภัยที่เกิดจากธรรมชาติ รวมทั้งช่วยลดภาวะโลกร้อน สำหรับกรมป่าไม้ มีเป้าหมายฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำเสื่อมโทรม จำนวน 150,000 ไร่ แบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา ได้แก่ ปี พ.ศ. 2566 - 2570 จำนวน 50,000 ไร่ ปี พ.ศ. 2571 - 2575 จำนวน 50,000 ไร่ และปี พ.ศ. 2576 - 2580 จำนวน 50,000 ไร่ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้ (ภาพที่ 46)

ในปี พ.ศ. 2560 ได้มีการร่างกรอบยุทธศาสตร์แห่งชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อเพิ่มศักยภาพการฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ที่เสื่อมโทรม ให้มีพื้นที่ป่าไม้รวมทั้งประเทศ ร้อยละ 55 ของพื้นที่ประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 แผนแม่บทแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2557 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2562 เห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ต่อมาเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2562 รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ได้ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ฉบับปรับปรุง โดยการฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ได้รวมอยู่ในด้านที่ 5 การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน รายละเอียด ดังนี้

เป้าประสงค์ :

เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์ และเพิ่มศักยภาพในการอนุรักษ์ดินและน้ำของพื้นที่ป่าต้นน้ำ เพิ่มความสามารถในการกักเก็บน้ำไว้ในดิน ลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ และทำให้น้ำไหลในลำธารสม่ำเสมอตลอดปี

กลยุทธ์ :

1. การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม เพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ระบบนิเวศและเพิ่มศักยภาพในการอนุรักษ์ดินและน้ำของพื้นที่อนุรักษ์ เพิ่มความสามารถในการกักเก็บน้ำไว้ในดินลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ และทำให้น้ำไหลในลำธารสม่ำเสมอตลอดปี โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 การฟื้นฟูป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมทั้งพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติด้วยพันธุ์ไม้ท้องถิ่น

2. การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ โดยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มและพื้นที่เกษตรที่วิกฤตต่อการสูญเสียหน้าดิน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดิน (พื้นที่ป่าต้นน้ำในเขตป่าอนุรักษ์/ป่าสงวนแห่งชาติ) ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้น 1,2

2.2 การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดิน (พื้นที่เกษตรนอกพื้นที่อนุรักษ์)

ปี 2566 ได้มีการปรับปรุงแผนบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แผนการฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ซึ่งอยู่ในด้านที่ 5 การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน ได้รวมกับด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ (เดิม) เป็น ด้านที่ 4 การอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทรัพยากรน้ำ (ใหม่) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการงานและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน

เป้าหมายตามศักยภาพในภาพรวม รายละเอียดตามตาราง

หน่วย : ไร่

กลยุทธ์/แผนงาน	เป้าหมายตามศักยภาพ ปี 66 - 80			รวม 15 ปี	หน่วยงาน
	66 - 70	71 - 75	76 - 80		
1. ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำเสื่อมโทรม	175,000	175,000	175,000	525,000	อส. / ปม.
2. การสร้างฝายต้นน้ำ	545,000	545,000	545,000	1,635,000	
3. ปลุกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	5,000	5,000	5,000	15,000	

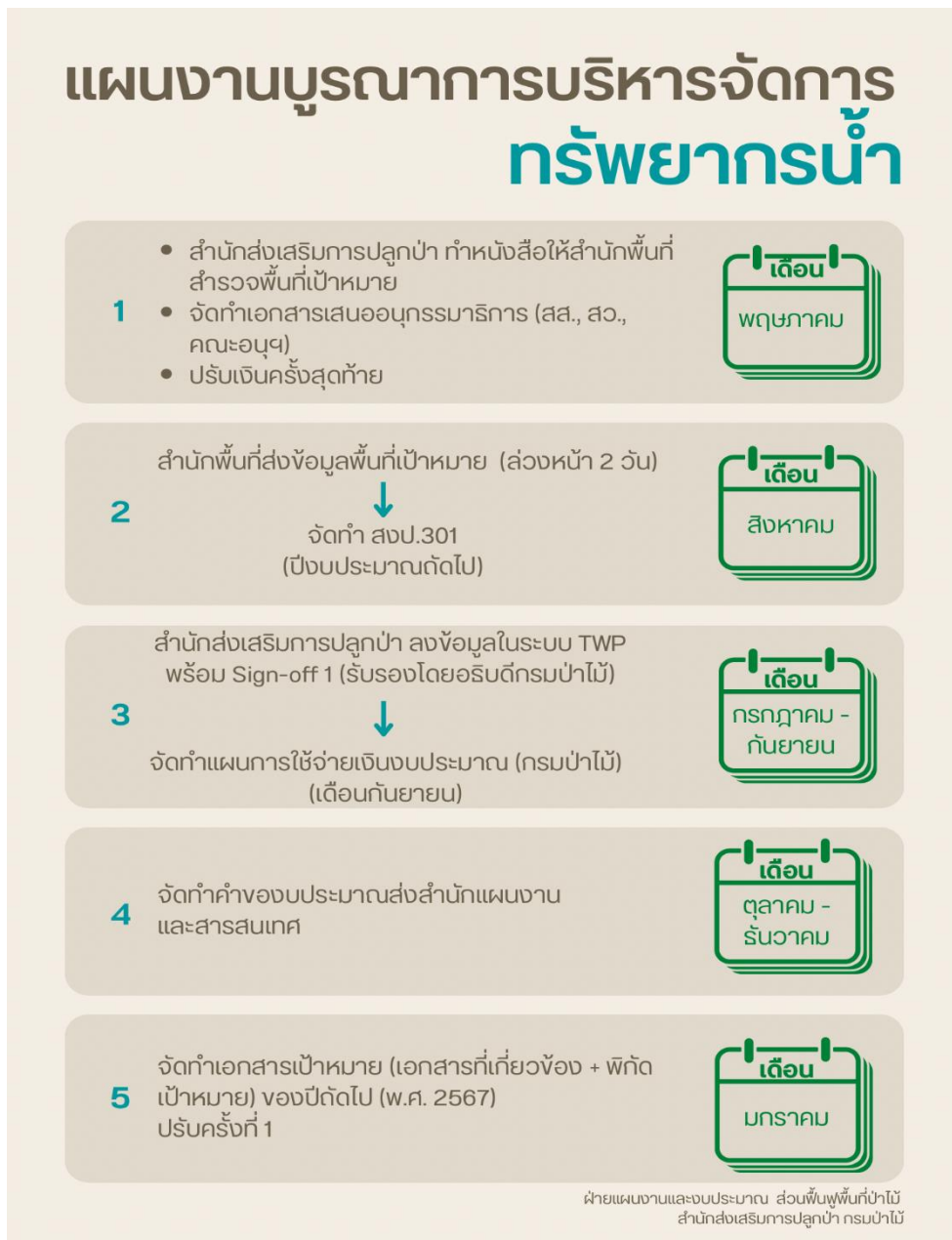
หมายเหตุ : เป้าหมายตามแผนแม่บทฯ น้ำ อยู่ในขั้นตอนเสนอมติ ครม. ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2567

เป้าหมายตามศักยภาพในการฟื้นฟูป่า ในระยะเวลา 15 ปี (ปี พ.ศ. 2566 - 2580) ในพื้นที่ต้นน้ำที่เสื่อมโทรมบนชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้น 1,2 จำนวน 525,000 ไร่ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบ คือ กรมป่าไม้ มีเป้าหมายตามศักยภาพในการฟื้นฟูป่า จำนวน 150,000 ไร่ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีเป้าหมายตามศักยภาพในการฟื้นฟูป่า จำนวน 375,000 ไร่ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการเพิ่มพื้นที่ป่าของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีพื้นที่ป่าไม้ 40% ของพื้นที่ประเทศ โดยสามารถฟื้นฟูป่าในพื้นทีป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรม จำนวน 200 ต้นต่อไร่ ซึ่งระยะเวลาที่ระบบนิเวศป่าไม้จะฟื้นฟูกลับสู่ความอุดมสมบูรณ์ มีระยะเวลาแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับปัจจัยสิ่งแวดล้อมหลายปัจจัย เมื่อระบบนิเวศป่าไม้ฟื้นฟูกลับสู่ความอุดมสมบูรณ์แล้วจะมีศักยภาพในการซับน้ำได้เฉลี่ยปีละ 687.84 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของสังคมพืชเดิมก่อนมีการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า

โครงการภายใต้แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้
โครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูป่าระบบนิเวศ

- กิจกรรมโครงการฟื้นฟูป่าระบบนิเวศในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
ดำเนินการปลูกป่าทั่วไปในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
- กิจกรรมสร้างฝายต้นน้ำในพื้นที่ป่าต้นน้ำ
ดำเนินการสร้างฝายต้นน้ำประเภทต่าง ๆ
 - ฝายต้นน้ำแบบผสมผสาน
 - ฝายต้นน้ำแบบคอกหมู
 - ฝายต้นน้ำแบบกล่องเกเบี้ยนชนิดกระสอบดินทรายผสม
 - ฝายกึ่งถาวร
 - ฝายถาวร

ดำเนินการปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ โดยมีปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปี ดังนี้

ภาพที่ 42 ขั้นตอนจัดทำแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

2.3 แผนงานเงินนอกงบประมาณ

เงินนอกงบประมาณมาจากรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ เงินค่าปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เงินที่เรียกเก็บจากผู้รับอนุญาตแผ้วถางป่าเพื่อทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน และเงินค่าชดเชยกรณีหน่วยงานอื่นของรัฐขอเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้ทับพื้นที่สวนป่า เป็นต้น เงินนอกงบประมาณของกรมป่าไม้ ประกอบด้วยรหัสต่าง ๆ ดังนี้

- รหัส 00906 เป็นเงินที่ผู้รับสัมปทานทำไม้เดิมซึ่งยังมีพันธกรณีจะต้องปลูกป่าทดแทนตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ (ที่สิ้นสุดลงไปแล้ว) ได้มอบให้กับป่าไม้เขตหรือป่าไม้จังหวัดท้องที่เพื่อดำเนินการแทน

- รหัส 00912 เป็นเงินนอกงบประมาณที่รับมอบมาจากผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งไม่ประสงค์จะปลูกป่าชดเชยตามเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาตและได้มอบให้ป่าไม้เขตท้องที่ดำเนินการแทนให้นำฝากคลังเป็นเงินนอกงบประมาณในบัญชีเงินฝากเพื่อบูรณะทรัพยากรสินค้าปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

- รหัส 00930 เป็นเงินนอกงบประมาณที่เรียกเก็บจากผู้รับอนุญาตทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามเพื่อการค้าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าที่ได้เตรียมการกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าที่ได้กำหนดโครงการทำไม้หรือเก็บหาของป่าไว้แล้ว หรือการอนุญาตตามมาตรา 13 มาตรา 18 หรือมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2564 (ภาคผนวก 14)

- รหัส 00770 เป็นเงินฝากเพื่อบูรณะทรัพยากรสินค้าที่โอนมาจากรหัส 00906 เงินฝากเพื่อบูรณะทรัพยากรสินค้าในการปลูกสร้างสวนป่าเพื่อบำรุงป่า และรหัส 00912 เงินฝากเพื่อบูรณะทรัพยากรสินค้าปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามหนังสือสำนักบริหารกลาง ที่ ทส 1601.2/ว 1020 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2559 (ภาคผนวก 15)

- ค่าชดเชย กรณีหน่วยงานอื่นของรัฐขอเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้ทับพื้นที่สวนป่า ในกรณีนี้ได้นำเงินเข้าบัญชี รหัส 00906 เนื่องจากเงินค่าชดเชยป่าไม้ไม่มีรหัสเงินนอกงบประมาณ

แผนงานเงินนอกงบประมาณ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ (ภาพที่ 47 - 48)

1) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่เสนอพื้นที่เป้าหมายในการปลูกฟื้นฟูป่า โดยการจัดทำรายงานการสำรวจเบื้องต้น (ค่าพิกัดแผนที่)

2) คณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่ ตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 81/2565 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2565 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการปลูกป่าและบำรุงรักษาสวนป่าของรัฐ พิจารณาคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการปลูกฟื้นฟูป่าด้วยเงินนอกงบประมาณ โดยพื้นที่ต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่ ก่อน

3) คณะกรรมการพิจารณาการใช้เงินนอกงบประมาณ ตามคำสั่งกรมป่าไม้ที่ 685/2564 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ คัดเลือกพื้นที่ในการปลูกป่าและบำรุงป่าด้วยเงินนอกงบประมาณ (ภาคผนวก 16) ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการเก็บรักษาและการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า พ.ศ. 2548

4) ขออนุมัติแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน โดยทำหนังสือเรียนอธิบดี ผ่านสำนักบริหารกลาง และสำนักแผนงานและสารสนเทศ โดยที่สำนักบริหารกลางจะพิจารณาและตรวจสอบเงินนอกงบประมาณที่คงเหลืออยู่ และส่งเรื่องต่อให้สำนักแผนงานและสารสนเทศตรวจสอบการขออนุมัติแผนปฏิบัติงานฯ

5) เมื่ออธิบดีลงนามอนุมัติแล้ว สำนักบริหารกลางโอนจัดสรรเงินนอกงบประมาณจากส่วนกลางไปยังคลังจังหวัดที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่เป็นหน่วยเบิกจ่าย

6) แจ้งเวียนสำเนาแผนปฏิบัติงานฯ ที่ได้รับการอนุมัติแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

7) เมื่อโอนจัดสรรเงินนอกงบประมาณที่ได้รับอนุมัติแล้ว เงินนอกงบประมาณที่คงเหลือจะนำมาพิจารณาจัดสรรปลูกป่าและบำรุงป่าตามขั้นตอนดังกล่าวในปีถัดไป

ขั้นตอนการจัดทำแผนงานเงินนอกงบประมาณ

01

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่เสนอพื้นที่เป้าหมายในการปลูกฟื้นฟูป่า โดยการจัดทำรายงานการสำรวจเบื้องต้น

คณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่ ตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 81/2565 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2565 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการปลูกป่าและบำรุงรักษาสวนป่าของรัฐ พิจารณาคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการปลูกฟื้นฟูป่าด้วยเงินนอกงบประมาณ โดยพื้นที่ต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าระดับพื้นที่ก่อน

02

คณะกรรมการพิจารณาการใช้เงินนอกงบประมาณ ตามคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ 685/2564 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 คัดเลือกพื้นที่ในการปลูกป่าและบำรุงป่าด้วยเงินนอกงบประมาณ ตามระเบียบกรมป่าไม่ว่าด้วยการเก็บรักษาและการจ่ายเงิน ค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า พ.ศ. 2548 โดยพิจารณาคัดเลือกพื้นที่และผู้รับผิดชอบในการปลูกป่าและบำรุงป่าด้วยเงินนอกงบประมาณ ตามที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่เสนอ

03

สำนักส่งเสริมการปลูกป่าจัดทำแผนงานและเสนอขออนุมัติแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน จากอธิบดีกรมป่าไม้ โดยเสนอผ่าน

- 3.1) สำนักบริหารกลาง ตรวจสอบยอดเงินเหลือคงคลังตามประเภทของรหัสเงินนอกงบประมาณ ส่งต่อให้สำนักแผนงานและสารสนเทศ
- 3.2) สำนักแผนงานและสารสนเทศ ตรวจสอบความสอดคล้องของแผนงานปลูกป่าและแผนงานบำรุงป่าที่เคยจัดสรรไปแล้วในปีก่อนหน้านั้น
- 3.3) สำนักแผนงานและสารสนเทศเสนอหนังสือต่ออธิบดีกรมป่าไม้ ขออนุมัติแผนงานฯ

04

เมื่ออธิบดีลงนามอนุมัติแล้ว

- 4.1) สำนักบริหารกลางโอนจัดสรรเงินนอกงบประมาณจากส่วนกลางไปยังสำนักงานคลังจังหวัดที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่เป็นหน่วยเบิกจ่าย
- 4.2) สำนักส่งเสริมการปลูกป่าแจ้งเวียนสำเนาแผนปฏิบัติงานฯ ที่ได้รับการอนุมัติแล้วให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขั้นตอนการจัดทำแผนงานเงินนอกงบประมาณ

ขั้นตอนการจัดทำแผนงานเงินนอกงบประมาณ

บัญชีเงินฝากเพื่อบูรณะทรัพย์สินของกรมป่าไม้ รหัส 00770

และบัญชีเงินฝากแผนกป่าไม้ รหัส 00930 มีขั้นตอนเหมือนกัน

ที่มาของเงินนอกงบประมาณ

รหัส 00770 เงินฝากเพื่อบูรณะทรัพย์สิน เป็นเงินฝากที่โอนมาจากรหัส 00906 เงินฝากเพื่อบูรณะทรัพย์สิน ในการปลูกสร้างสวนป่าเพื่อบำรุงป่า เป็นเงินที่ผู้รับสัมปทานทำไม้เดิมซึ่งยังมีพันธกรณีจะต้องปลูกป่าทดแทนตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ (ที่สิ้นสุดลงไปแล้ว) ได้มอบให้กับป่าไม้เขตหรือป่าไม้จังหวัดท้องที่เพื่อดำเนินการแทน และรหัส 00912 เงินฝากเพื่อบูรณะทรัพย์สินค่าปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นเงินนอกงบประมาณที่รับมอบมาจากผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งไม่ประสงค์จะปลูกป่าชดเชยตามเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาตและได้มอบให้ป่าไม้เขตท้องที่ดำเนินการแทน

รหัส 00930 เงินฝากแผนกป่าไม้ เป็นเงินนอกงบประมาณที่เรียกเก็บจากผู้รับอนุญาตแผ้วถางป่าเพื่อทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน และเงินเรียกเก็บจากผู้รับอนุญาตทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามเพื่อการค้าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าที่ได้รับกำหนดโครงการทำไม้ หรือโครงการเก็บหาของป่าไว้แล้ว หรือการอนุญาตตามมาตรา 13 มาตรา 18 หรือ มาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

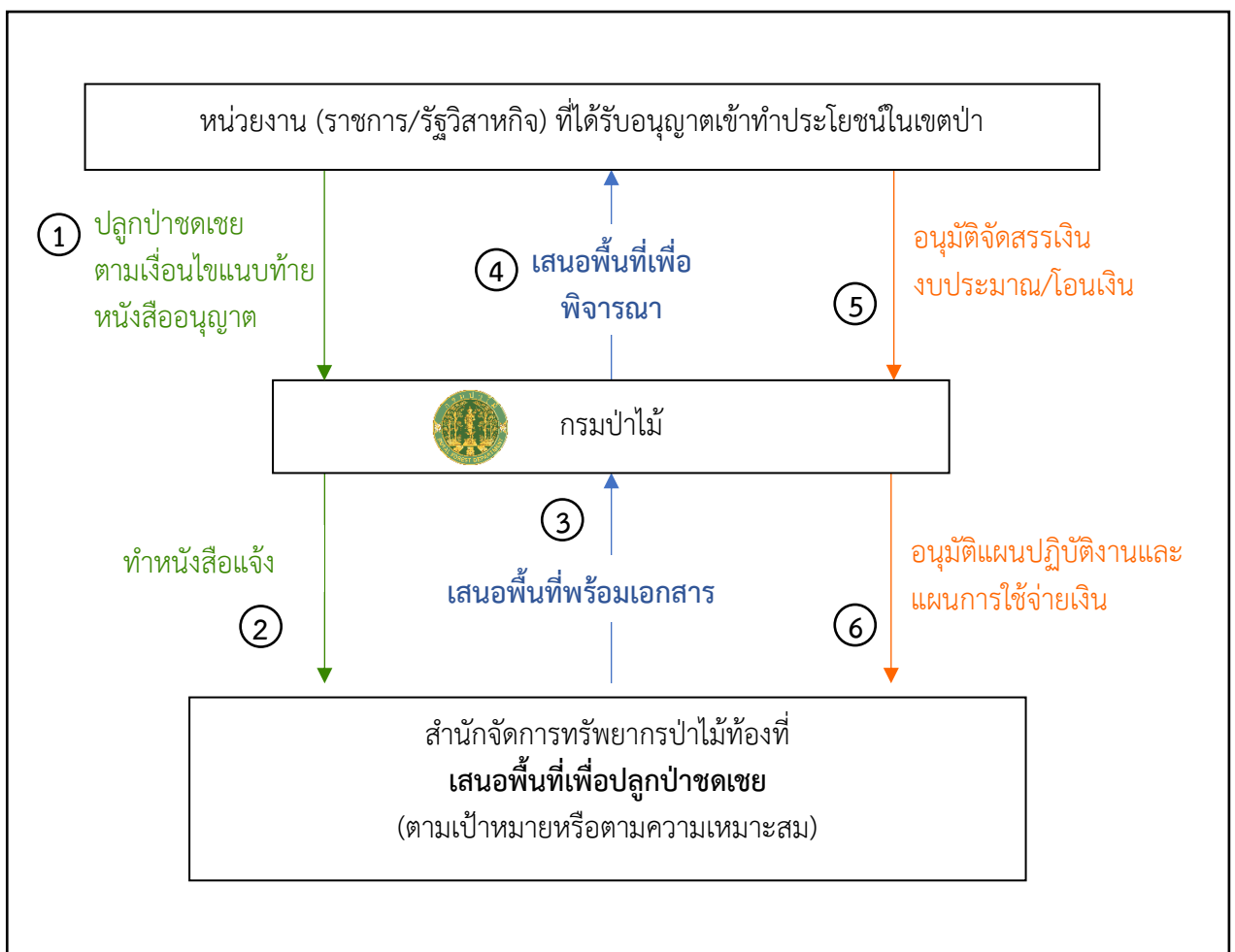
ภาพที่ 44 ขั้นตอนการจัดทำแผนงานเงินนอกงบประมาณบัญชีเงินฝากเพื่อบูรณะทรัพย์สิน รหัส 00770 (ต่อ)

2.4 แผนงานเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน

งบประมาณเบิกจ่ายแทนกัน เป็นเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากหน่วยงาน (ราชการ/รัฐวิสาหกิจ) ที่ขออนุญาตและได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่า (ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกสร้างสวนป่าทดแทนเพื่อการอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ หรือทำการปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาตนั้น โดย “หน่วยงานผู้เบิกใดซึ่งเป็นเจ้าของงบประมาณจะมอบหมายให้หน่วยงานผู้เบิกอื่นเป็นผู้เบิกเงินแทนก็ได้ โดยให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด” ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ กรมป่าไม้ซึ่งเป็นผู้เบิกจ่ายแทน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้เป็นผู้ดำเนินการปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูก ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 19 “เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแล รักษาหรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้”

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแทนกัน เพื่อทำการปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูก มีระยะเวลาดำเนินงานต่อเนื่อง 10 ปี โดยวิธีการแบ่งจ่ายเป็นรายปี ตามหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส 1608.3/ว 1628 ลงวันที่ 29 มกราคม 2567 เรื่องแนวทางการรับงบประมาณเบิกจ่ายแทนกันกิจกรรมปลูกและบำรุงป่า แจ้งให้หน่วยงานราชการเจ้าของงบประมาณทราบแล้ว

ภาพที่ 45 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน แผนงานเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน

1) หน่วยงาน (ราชการ/รัฐวิสาหกิจ) ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่า แจ้งความประสงค์ขอให้กรมป่าไม้ (ผู้เบิกจ่ายงบประมาณแทน) จัดทำข้อมูลรายละเอียดคำขอตั้งงบประมาณ แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ (ตามแบบฟอร์มที่หน่วยงานเจ้าของงบประมาณกำหนด) เพื่อดำเนินการปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาต

2) กรมป่าไม้จัดทำหนังสือแจ้งสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ที่รับผิดชอบในพื้นที่เป้าหมายที่ต้องดำเนินการ หรือตามความเหมาะสม

3) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่เสนอพื้นที่ตามเป้าหมายในการปลูกฟื้นฟูป่าหรือตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามหนังสือ กรมป่าไม้ ที่ ทส 1608.3/14086 ลงวันที่ 13 กันยายน 2566 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อขอรับจัดสรรงบประมาณในการปลูกฟื้นฟูป่า พร้อมจัดทำเอกสารประกอบดังต่อไปนี้

3.1) รายงานการประชุมประชาคมราษฎร

3.2) รายงานการประชุมคณะกรรมการกำกับการปลูกป่าร่วมกับพื้นที่ ตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 81/2565 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2565

3.3) รายงานผลการการสำรวจพื้นที่เพื่อการฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อเสนอขอรับงบประมาณ

3.4) รายงานสำรวจเบื้องต้น

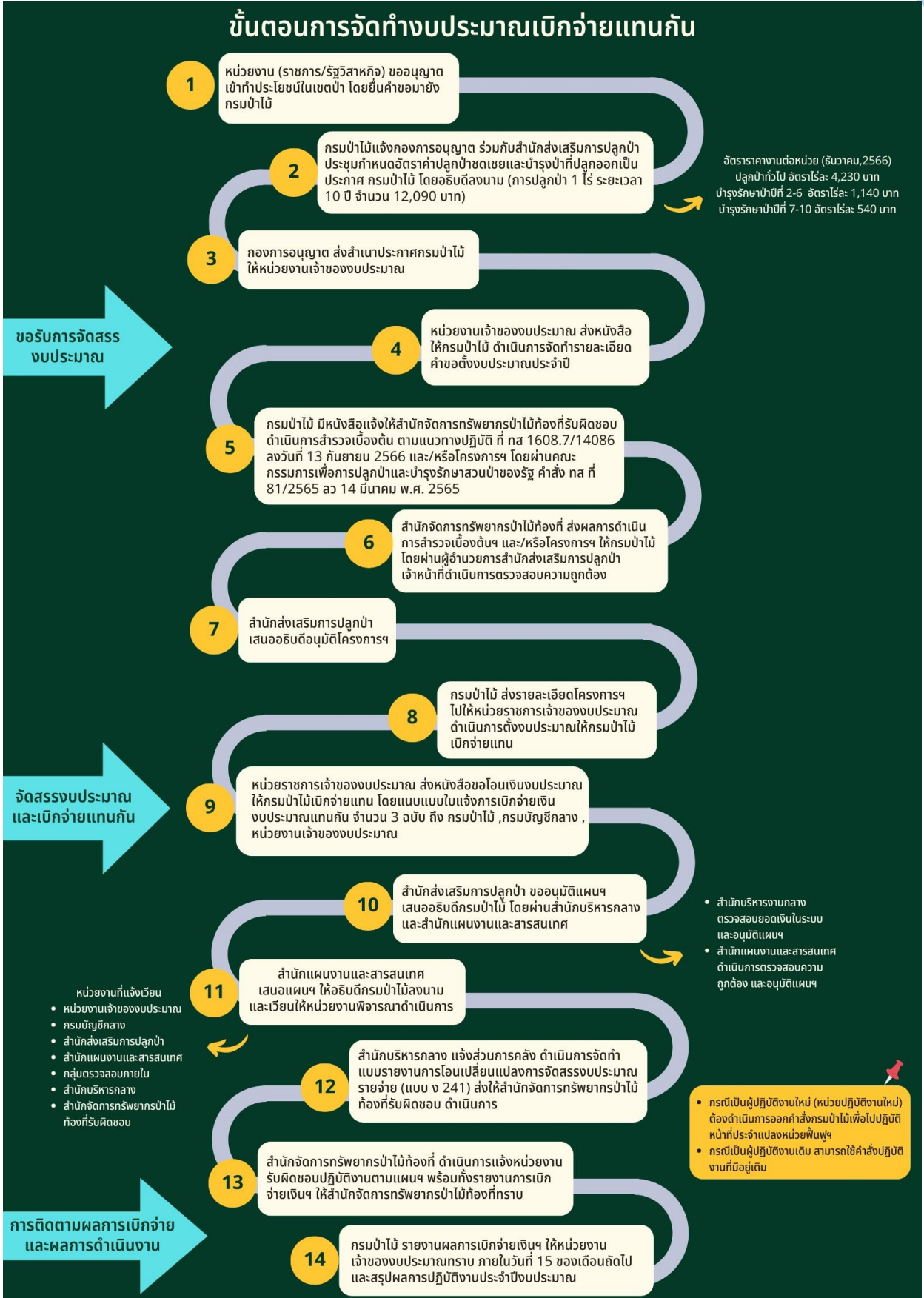
3.5) แผนการปฏิบัติงานในการปลูกสร้างสวนป่าและบำรุงป่า

ประกอบกับข้อมูลรายละเอียดคำขอตั้งงบประมาณ แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ (ตามแบบฟอร์มที่หน่วยงานเจ้าของงบประมาณกำหนด) เพื่อพิจารณารับการจัดสรรงบประมาณ

4) กรมป่าไม้ นำส่งข้อมูลพื้นที่สำหรับการ เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณ

5) หน่วยงานเจ้าของงบประมาณอนุมัติจัดสรรเงินงบประมาณและโอนเงินงบประมาณให้กรมป่าไม้เป็นผู้เบิกจ่ายแทน

6) กรมป่าไม้อนุมัติแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน (เบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน) พร้อมแจ้งให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ที่รับผิดชอบทราบและดำเนินการตามแผนฯ และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จให้รายงานผลการดำเนินการพร้อมผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ให้กรมป่าไม้ทราบตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดเพื่อรวบรวมส่งให้หน่วยงานเจ้าของงบประมาณทราบต่อไป

ภาพที่ 46 ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณเบิกจ่ายแทนกัน

2.5 การพิจารณาอนุมัติแผนงานและงบประมาณ และการออกคำสั่งปฏิบัติงาน

อธิบดีกรมป่าไม้ พิจารณาอนุมัติแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณในการปลูกและบำรุงป่า และลงนามคำสั่ง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อเข้าไปดำเนินการควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานปลูกและบำรุงป่าตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 หรือตามมาตรา 17 พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.6 การประชุมซักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติงานปลูกป่า

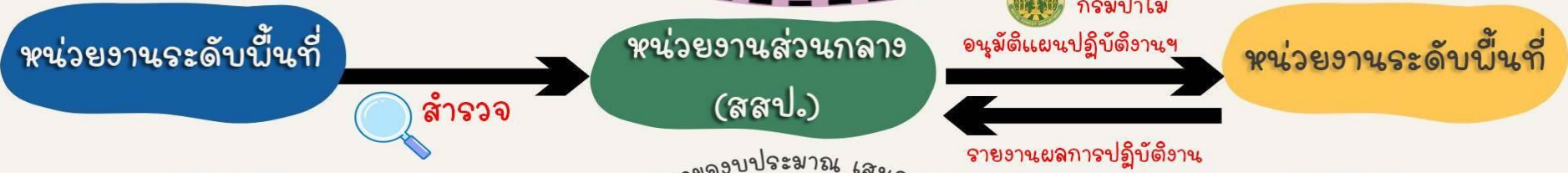
เจ้าหน้าที่สำนักส่งเสริมการปลูกป่า ส่วนปลูกป่าภาครัฐ ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการซักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติงานฟื้นฟูป่าไม้ หลังจากทีกรมป่าไม้จัดสรรแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่และเจ้าหน้าที่ (หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าฯ) แล้ว โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ (หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูสภาพป่าฯ) มีความรู้ความเข้าใจหลักวิชาการฟื้นฟูป่าไม้ และแนวทางการปฏิบัติงาน จะทำให้การฟื้นฟูป่าไม้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ป่าไม้สามารถฟื้นตัว และมีความสมบูรณ์ได้อย่างรวดเร็ว สามารถทำหน้าที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2) ประสพการณ์ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมการประชุมจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการฟื้นฟูป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) หน่วยงานต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นต่อการฟื้นฟูป่าไม้ของกรมป่าไม้ ก่อให้เกิดความร่วมมือ และการสนับสนุนการดำเนินงานฟื้นฟูป่าไม้ต่อไป

การปลูกและบำรุงรักษาป่า

การคัดเลือกพื้นที่ปลูกป่า

1. การสำรวจข้อมูลพื้นที่และกำหนดวิธีการฟื้นฟู
 - 1.1 การสำรวจพื้นที่
 - 1.2 การประเมินความเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้
2. การจัดทำรายงานผลการสำรวจพื้นที่
 - 2.1 การประชาคม
 - 2.2 รายงานการสำรวจเบื้องต้น
3. ผ่านกระบวนการ ตามคำสั่ง กส ที่ 81/2565 ลว 14 มีนาคม พ.ศ. 2565

แผนงานที่เกี่ยวข้องกับการปลูกและบำรุงรักษาป่า

กรมป่าไม้ วิจารณ์ของงบประมาณ เสนอ สำนักงานงบประมาณ

1. จัดทำฐานข้อมูล แปลงปลูกและบำรุงป่าให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติ
2. จัดทำแผนงานรวมตามแบบฟอร์ม (สผส. 1-5)
3. จัดทำข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (สจป.301-302)
4. จัดทำแบบสรุปแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงิน (ปผ.1-2)
5. จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงิน (ปผ.1-2)

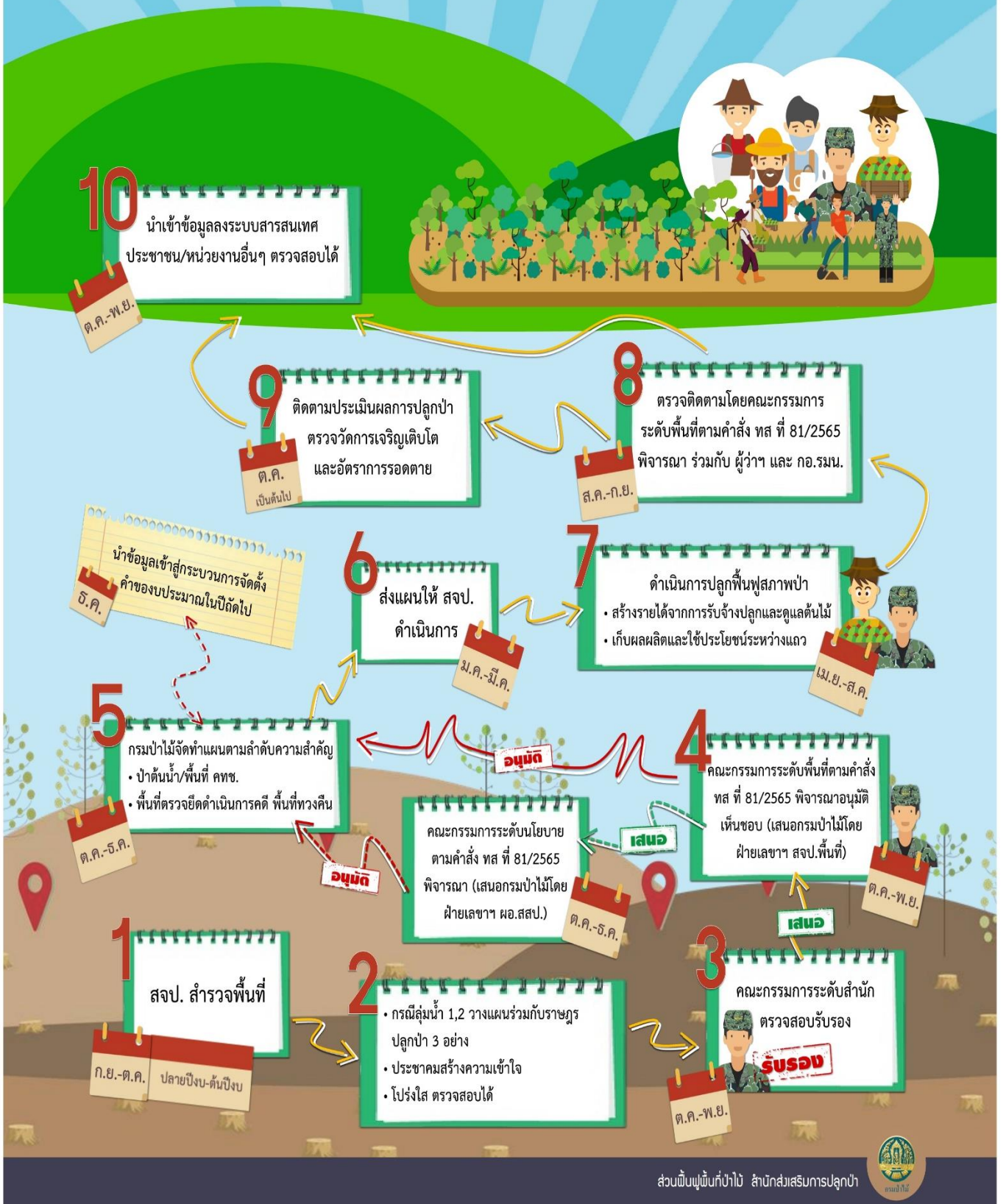
หมายเหตุ
 เงินของงบประมาณ ข้อ 2-3 ไม่ต้องจัดทำคำขอ วิจารณ์ของงบประมาณจากช่วงเวลาขอจัดสรรงบประมาณของงบประมาณเบิกจ่ายเท่านั้น ข้อ 2-3 เจ้าของงบประมาณเป็นผู้ดำเนินการจัดทำคำขอของงบประมาณ

วิธีปฏิบัติในการปลูกและบำรุงรักษาป่า

1. จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ
2. การเตรียมกล้าไม้
3. การเตรียมพื้นที่
4. การขนส่ง การปลูก และการดูแลกล้าไม้
5. การป้องกันไฟป่า
6. สำนักงานชั่วคราว
7. การมีส่วนร่วม
8. การบำรุงรักษาแปลงปลูกฟื้นฟูสภาพป่า
9. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
10. รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้

ภาพที่ 47 แนวทางการเสนอแผนเพื่อพิจารณาการของบประมาณ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน **ปลูกฟื้นฟูสภาพป่า**

ส่วนฟื้นฟูพื้นที่ป่าฯ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า

ภาพที่ 48 ขั้นตอนการปฏิบัติงานปลูกฟื้นฟูสภาพป่า

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

ส่วนปลูกป่าภาครัฐ. 2560. การปลูกหญ้าแฝก. กรมป่าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า, กรุงเทพฯ.

ส่วนปลูกป่าภาครัฐ. 2561. แนวทางการปฏิบัติงานฟื้นฟูป่าไม้ของเจ้าหน้าที่ป่าไม้. กรมป่าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า, กรุงเทพฯ.

สำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ. 2565. คู่มือการก่อสร้างฝายต้นน้ำ (Check Dam) สำหรับผู้ปฏิบัติงาน. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, กรุงเทพฯ.

อุทิศ กุญอินทร์. 2541. นิเวศวิทยาพื้นฐานเพื่อการป่าไม้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 - 17

<https://shorturl.at/erCT8>

คู่มืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูระบบนิเวศ

<https://shorturl.at/pCH16>

คู่มือการก่อสร้างฝายต้นน้ำ
(Check Dam) สำหรับผู้ปฏิบัติงาน

<https://shorturl.at/kBLW2>

การปลุกหญ้าแฝก

<https://shorturl.at/uPS34>

แนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูป่าไม้
สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

(ไฟล์ PDF)